

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

6 Μαρτίου 2025

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

Αρ. Φύλλου 34

ΝΟΜΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘΜ. 5184

Διεπαγγελματικές οργανώσεις, ενίσχυση του αγροτικού τομέα, οργάνωση των υπηρεσιών και εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας και λοιπές διατάξεις.

**Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ**

Εκδίδομε τον ακόλουθο νόμο που ψήφισε η Βουλή:

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΜΕΡΟΣ Α΄

ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Άρθρο 2 Αντικείμενο

ΜΕΡΟΣ Β΄

ΔΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ
v. 4647/2019

Άρθρο 3 Νομική μορφή διεπαγγελματικών οργανώσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 53 v. 4647/2019

Άρθρο 4 Προϋποθέσεις αναγνώρισης διεπαγγελματικών οργανώσεων - Αντικατάσταση περ. γ) άρθρου 54 v. 4647/2019

Άρθρο 5 Επιβολή εισφοράς σε μη μέλη υπέρ των διεπαγγελματικών οργανώσεων - Προσθήκη άρθρου 57Α στον v. 4647/2019

Άρθρο 6 Εθνικό Συμβούλιο Διεπαγγελματικών Οργανώσεων - Προσθήκη άρθρου 57B στον v. 4647/2019

Άρθρο 7 Εξουσιοδοτική διάταξη - Τροποποίηση άρθρου 58 v. 4647/2019

Άρθρο 8 Καταργούμενη διάταξη

ΜΕΡΟΣ Γ΄

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ

Άρθρο 9 Υγειονομική ταφή νεκρών ζώων και ζωικών υποπροϊόντων - Εξουσιοδοτική διάταξη για χώρους υγειονομικής ταφής ζώων συντροφιάς και ιπποειδών - Τροποποίηση άρθρου 35 v. 5087/2024

Άρθρο 10 Κυρώσεις για διάθεση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων χωρίς άδεια κυκλοφορίας - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 10 v. 2538/1997

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β΄

ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 11 Διαδικασία εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 2 και αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 3 v. 4351/2015

Άρθρο 12 Προθεσμία εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4 v. 4351/2015

Άρθρο 13 Διαδικασία τήρησης Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Οικοτεχνίας, αρμόδια αρχή και εξουσιοδοτική διάταξη - Αντικατάσταση περ. γ) παρ. 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 56 ν. 4235/2014

Άρθρο 14 Αρμοδιότητα διενέργειας ελέγχου, πιστοποίησης και αδειοδότησης της παραγωγής, της μεταποίησης και της διάθεσης των αγροτικών προϊόντων του Αγίου Όρους - Τροποποίηση περ. β) παρ. 6 άρθρου 9 ν. 1198/1981

Άρθρο 15 Δυνατότητα παράτασης μισθωτικών συμβάσεων παραγωγικών εγκαταστάσεων - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 33 του ν. 4673/2020

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 16 Διαδικασία παραχώρησης ακινήτων και δυνατότητα εκμίσθωσης ακινήτων από Γενικούς και Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων για εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 13 και προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012

Άρθρο 17 Μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας από το Δημόσιο - Προσθήκη υποπερ. γγ) στην περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 4061/2012

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'

ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 18 Όργανα ελέγχου φυτοπροστατευτικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4036/2012

Άρθρο 19 Σύνθεση του Συμβουλίου Αλιείας - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 3147/2003

Άρθρο 20 Ρυθμίσεις για το προσωπικό που εργάζεται για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων

Άρθρο 21 Παράταση θητείας Διοικητικών Συμβουλίων Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων Θεσσαλίας - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 6 του ν. 5106/2024

Άρθρο 22 Όροι εγγραφής ομότιμων μελών στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 1474/1984

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 23 Ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014

Άρθρο 24 Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων - Τροποποίηση άρθρου 146 ν. 4261/2014

Άρθρο 25 Θέματα ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 3 ν. 5072/2023

Άρθρο 26 Παράταση διευκόλυνσης πρόσβασης αγροτών σε χρηματοδότηση και παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων σε αγρότες και ανέργους

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27 Εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Εξουσιοδοτική διάταξη

Άρθρο 28 Μεταβατικές διατάξεις

Άρθρο 29 Καταργούμενες διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Άρθρο 30 Σύστημα καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

Άρθρο 31 Αξιοποίηση του συστήματος καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου

Άρθρο 32 Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Άρθρο 33 Μεταβατικές διατάξεις

ΜΕΡΟΣ Ε'

ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34 Φθορά αγροτικού κτήματος από ζώα - Αντικατάσταση παρ. 5 και προσθήκη παρ. 6 και 7 στο άρθρο 39 του ν. 3585/2007

Άρθρο 35 Έκτακτη αποζημίωση προσωπικού κτηνιατρικών υπηρεσιών και άλλων δομών των Περιφερειών και του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

Άρθρο 36 Σύναψη συμβάσεων προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου από τον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων

Άρθρο 37 Επίλυση ζητημάτων εξέτασης αλιευτικών προσφυγών - Αντικατάσταση παρ. 1, τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 5 στο άρθρο 11Α και τροποποίηση παρ. 6 και 7 άρθρου 13Α Αλιευτικού Κώδικα

Άρθρο 38 Εγκατάσταση μονάδων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998

Άρθρο 39 Χρηματοδότηση της εξυγίανσης των Ναυπηγείων Ελευσίνας

Άρθρο 40 Ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων του Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση παρ. 3 άρθρου 80 και παρ. 17 άρθρου 85 ν. 4399/2016

Άρθρο 41 Υπολογισμός εισφορών μισθωτών πλήρους απασχόλησης και εργοδοτών στις περιπτώσεις των άρθρων 143, 184 και 209 του π.δ. 80/2022

Άρθρο 42 Ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών μη μισθωτών και αγροτών από απασχόληση συνταξιούχων

Άρθρο 43 Ρύθμιση βεβαιωμένων οφειλών για τις οποίες έχουν χορηγηθεί παράταση καταβολής και αναστολή είσπραξης για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών λόγω της κακοκαιρίας «Daniel»

Άρθρο 44 Παρατάσεις ρυθμίσεων

Άρθρο 45 Προσωρινή αναστολή κτηματολογικών αγωγών με ενάγον το Δημόσιο

Άρθρο 46 Αποκατάσταση ζημιών από τρομοκρατικές ενέργειες σε κτίριο μέσω δωρεάς προς το ελληνικό Δημόσιο - Χρηματικό βοήθημα για μίσθωση κατοικίας και αντικατάσταση οικοσκευής προς τα πληγέντα φυσικά πρόσωπα

ΜΕΡΟΣ ΣΤ'

ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 47 Έναρξη ισχύος

ΜΕΡΟΣ Α' ΣΚΟΠΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος είναι:

α) Η ενίσχυση των διεπαγγελματικών οργανώσεων που συστήνονται ανά τομέα αγροτικών προϊόντων (γεωργίας - κτηνοτροφίας) και προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας,

β) η αντιμετώπιση ειδικότερων θεμάτων του αγροτικού τομέα με στόχο τη βέλτιστη λειτουργία του και την ενίσχυση των δραστηριοποιούμενων σε αυτόν,

γ) η ρύθμιση ζητημάτων αξιοποίησης ακινήτων που διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

δ) η εύρυθμη λειτουργία των υπηρεσιών και των εποπτευόμενων φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

ε) η επανεκκίνηση της αγροτικής οικονομίας και
στ) η μείωση των προερχόμενων από τη γεωργία άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου της κατηγορίας 1, όπως ορίζονται στο πρότυπο «GHG Protocol WORLD RESOURCES INSTITUTE» (εφεξής: κατηγορίας 1).

Άρθρο 2 Αντικείμενο

Αντικείμενο του παρόντος αποτελούν:

α) Ο εκσυγχρονισμός της λειτουργίας των διεπαγγελματικών οργανώσεων, μέσω της τροποποίησης του ν. 4647/2019 (Α' 204) και της δημιουργίας Εθνικού Συμβουλίου Διεπαγγελματικών Οργανώσεων.

β) Η ρύθμιση επιμέρους θεμάτων του αγροτικού τομέα που αφορούν:

βα) Στον κτηνιατρικό τομέα και ιδίως την υγειονομική ταφή νεκρών ζώων και ζωικών υποπροϊόντων και την πρόβλεψη διοικητικών και ποινικών κυρώσεων για την παράνομη διακίνηση κτηνιατρικών φαρμάκων μέσω της τροποποίησης των νόμων 5087/2024 (Α' 25) και 2538/1997 (Α' 242),

ββ) στον καθορισμό της διαδικασίας και της ειδικότερης προθεσμίας εκπόνησης των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης μέσω της τροποποίησης του ν. 4351/2015 (Α' 164),

βγ) στη διαδικασία τήρησης του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Οικοτεχνίας και την αρμόδια για αυτό αρχή μέσω της τροποποίησης του ν. 4235/2015 (Α' 32),

βδ) στον καθορισμό της διαδικασίας ελέγχου, πιστοποίησης και αδειοδότησης της παραγωγής, της μεταποίησης και της διάθεσης των αγροτικών προϊόντων στο Άγιο Όρος μέσω της τροποποίησης του ν. 1198/1981 (Α' 238),

βε) στην παροχή δυνατότητας ανανέωσης μισθωτικών συμβάσεων παραγωγικών εγκαταστάσεων μέσω της τροποποίησης του ν. 4673/2020 (Α' 52) και

βστ) στη βελτίωση της διαδικασίας παραχώρησης ακινήτων του Δημοσίου, τα οποία διαχειρίζεται το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και της αξιοποίησής τους από τους παραχωρησιούχους μέσω της τροποποίησης του ν. 4061/2012 (Α' 66).

γ) Η ρύθμιση διοικητικής φύσης ζητημάτων που αφορούν:

γα) Στα αρμόδια όργανα ελέγχου των φυτοπροστατευτικών προϊόντων μέσω της τροποποίησης του ν. 4036/2012 (Α' 8),

γβ) στη μεταβολή της σύνθεσης του Συμβουλίου Αλιείας μέσω της τροποποίησης του ν. 3147/2003 (Α' 135),
γγ) στην εξασφάλιση του αναγκαίου προσωπικού για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων,

γδ) στην παράταση της θητείας των Διοικητικών Συμβουλίων των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων Θεσσαλίας μέσω της τροποποίησης του ν. 5106/2024 (Α' 63) και

γε) στους όρους εγγραφής των ομότιμων μελών του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας μέσω της τροποποίησης του ν. 1474/1984 (Α' 128).

δ) Η παροχή κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων στους φορείς που ασχολούνται με τα αγροτικά δάνεια, για την εξυγίανση των σχετικών συμβάσεων και την επανεκκίνηση της αγροτικής ιδίως οικονομίας, μέσω της τροποποίησης των νόμων 4261/2014 (Α' 107) και 5072/2023 (Α' 198).

ε) Η θέσπιση ενός ολοκληρωμένου συστήματος καταγραφής εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου για τον μετριασμό της κλιματικής αλλαγής στη γεωργία.

ΜΕΡΟΣ Β' ΔΙΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΙΣ - ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΗ Ν. 4647/2019

Άρθρο 3 Νομική μορφή διεπαγγελματικών οργανώσεων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 53 ν. 4647/2019

Στην παρ. 1 του άρθρου 53 του ν. 4647/2019 (Α' 204), περί της νομικής μορφής των διεπαγγελματικών οργανώσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) μετά από τις λέξεις «ή για τα σωματεία» προστίθενται οι λέξεις «ή για τις κοινοπραξίες, οι οποίες δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα ούτε ασκούν εμπορική δραστηριότητα», β) μετά από τις λέξεις «ανά τομέα αγροτικών προϊόντων» προστίθενται οι λέξεις «και προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Διεπαγγελματικές Οργανώσεις, εφεξής ΔΟ, είναι νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου, μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα, που συνιστώνται σύμφωνα με τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα για τις αστικές μη κερδοσκοπικές εταιρίες ή για τα σωματεία ή για τις κοινοπραξίες, οι οποίες δεν έχουν κερδοσκοπικό χαρακτήρα ούτε ασκούν εμπορική δραστηριότητα, έχουν νομική προσωπικότητα, συνιστώνται ανά τομέα αγροτικών προϊόντων και προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας και αποτελούνται από εκπροσώπους οικονομικών δραστηριοτήτων που συνδέονται με την παραγωγή των προϊόντων αυτών και τουλάχιστον με ένα από τα ακόλουθα στάδια της αλυσίδας εφοδιασμού: τη μεταποίηση ή το εμπόριο συμπεριλαμβανομένης της διανομής.»

Άρθρο 4
Προϋποθέσεις αναγνώρισης
διεπαγγελματικών οργανώσεων -
Αντικατάσταση περ. γ) άρθρου 54
ν. 4647/2019

Η περ. γ) του άρθρου 54 του ν. 4647/2019 (Α' 204), περί των προϋποθέσεων αναγνώρισης διεπαγγελματικών οργανώσεων, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Ικανοποιούν τις απαιτήσεις του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου (L 347), του Κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) 1184/2006 και (ΕΚ) 1224/2009 και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 104/2000 του Συμβουλίου (L 354) και του Κανονισμού 2115/2021 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (Ε.Γ.Τ.Ε.) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (Ε.Γ.Τ.Α.Α.) και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΕ) 1305/2013 και (ΕΕ) 1307/2013 (L 435).».

Άρθρο 5
Επιβολή εισφοράς σε μη μέλη υπέρ των
διεπαγγελματικών οργανώσεων - Προσθήκη
άρθρου 57Α στον ν. 4647/2019

Στον ν. 4647/2019 (Α' 204) προστίθεται άρθρο 57Α ως εξής:

«Άρθρο 57Α
 Επιβολή εισφοράς σε μη μέλη
 υπέρ των διεπαγγελματικών οργανώσεων

Σύμφωνα με το άρθρο 165 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 17ης Δεκεμβρίου 2013, για τη θέσπιση κοινής οργάνωσης των αγορών γεωργικών προϊόντων και την κατάργηση των Κανονισμών (ΕΟΚ) 922/72, (ΕΟΚ) 234/79, (ΕΚ) 1037/2001 και (ΕΚ) 1234/2007 του Συμβουλίου (L 347) και το άρθρο 24 του Κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 11ης Δεκεμβρίου 2013, για την κοινή οργάνωση των αγορών των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, την τροποποίηση των Κανονισμών του Συμβουλίου (ΕΚ) 1184/2006 και (ΕΚ) 1224/2009 και την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) 104/2000 του Συμβουλίου (L 354), οι αναγνωρισμένες διεπαγγελματικές οργανώσεις, σε περίπτωση επέκτασης των κανόνων τους σύμφωνα με το άρθρο 164 του Κανονισμού (ΕΕ) 1308/2013 και το άρθρο 23 του Κανονισμού (ΕΕ) 1379/2013, μπο-

ρούν να αποφασίσουν την επιβολή εισφορών σε μη μέλη τους που επωφελούνται από τις δραστηριότητές τους στον τομέα για τον οποίο έχουν αναγνωρισθεί, καθώς και το ύψος των εισφορών αυτών. Η απόφαση του πρώτου εδαφίου εγκρίνεται από τον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.»

Άρθρο 6
Εθνικό Συμβούλιο
διεπαγγελματικών οργανώσεων - Προσθήκη
άρθρου 57Β στον ν. 4647/2019

Στον ν. 4647/2019 (Α' 204) προστίθεται άρθρο 57Β ως εξής:

«Άρθρο 57Β
 Εθνικό Συμβούλιο
 Διεπαγγελματικών Οργανώσεων

1. Συστήνεται Εθνικό Συμβούλιο Διεπαγγελματικών Οργανώσεων (Ε.Σ.Δ.Ο.), το οποίο απαρτίζεται από έναν (1) εκπρόσωπο από κάθε αναγνωρισμένη διεπαγγελματική οργάνωση με τον αναπληρωτή του, τους οποίους διορίζει το Διοικητικό της Συμβούλιο με σκοπό την προώθηση των θεσμικών ζητημάτων των διεπαγγελματικών οργανώσεων.

2. Το Ε.Σ.Δ.Ο. εκλέγει μεταξύ των μελών του τον Πρόεδρο, τον Αντιπρόεδρο και τον Γραμματέα του και συγκροτείται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Η θητεία των μελών ορίζεται σε ένα (1) έτος.

3. Το Ε.Σ.Δ.Ο. συγκαλείται ανά τρίμηνο τουλάχιστον ή όποτε προκύψει ανάγκη.

4. Το Ε.Σ.Δ.Ο. εισηγείται στον Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για ζητήματα που αφορούν στα μέλη του.».

Άρθρο 7
Εξουσιοδοτική διάταξη -
Τροποποίηση άρθρου 58 ν. 4647/2019

Στο άρθρο 58 του ν. 4647/2019 (Α' 204), περί εξουσιοδοτικών και καταργούμενων διατάξεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο αυτού η λέξη «Εξουσιοδοτική» αντικαθίσταται από τη λέξη «Εξουσιοδοτικές», β) μετά από την παρ. 1 προστίθεται παρ. 1α, και το άρθρο 58 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 58
 Εξουσιοδοτικές - Καταργούμενες διατάξεις

1. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται λεπτομέρειες εφαρμογής των άρθρων που αφορούν ιδίως στη διαδικασία και στα δικαιολογητικά αναγνώρισης σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο και στην ανάκληση αναγνώρισης των ΔΟ, καθώς και σε κάθε θέμα αναγκαίο για την εφαρμογή τους.

1α. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να ρυθμίζονται θέματα σχετικά με τη συγκρότηση, τη λειτουργία, και τις συνεδριάσεις του Ε.Σ.Δ.Ο. του άρθρου 57Β.

2. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου καταργείται το άρθρο 34 του ν. 4384/2016 (Α' 78).».

Άρθρο 8**Καταργούμενη διάταξη**

Η παρ. 3 του άρθρου 57 του ν. 4647/2019 (Α' 204), περί ενίσχυσης του έργου των αναγνωρισμένων Διεπαγγελματικών Οργανώσεων, καταργείται.

ΜΕΡΟΣ Γ'**ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ****ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'****ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΟΥ ΤΟΜΕΑ****Άρθρο 9**

Υγειονομική ταφή νεκρών ζώων και ζωικών υποπροϊόντων - Εξουσιοδοτική διάταξη για χώρους υγειονομικής ταφής ζώων συντροφιάς και ιπποειδών - Τροποποίηση άρθρου 35 ν. 5087/2024

Στο άρθρο 35 του ν. 5087/2024 (Α' 25), περί υγειονομικής ταφής ζώων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στον τίτλο η λέξη «ζώων» αντικαθίσταται από τις λέξεις «νεκρών ζώων και ζωικών υποπροϊόντων», β) στην παρ. 1, β) στο πρώτο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «χώρους υγειονομικής ταφής» προστίθενται οι λέξεις «νεκρών ζώων», ββ) προστίθεται τρίτο εδάφιο, γ) προστίθενται παρ. 1α και 1β, δ) στην παρ. 2, δα) στο υφιστάμενο εδάφιο, οι λέξεις «των χώρων αυτών» αντικαθίστανται από τις λέξεις «του παρόντος άρθρου», δβ) μετά από τις λέξεις «Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και του αρμόδιου για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργού», δγ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και το άρθρο 35 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 35

Υγειονομική ταφή νεκρών ζώων και ζωικών υποπροϊόντων

1. Για την άμεση αντιμετώπιση των φυσικών καταστροφών, των έκτακτων αναγκών αποτροπής εισόδου στη χώρα, τον έλεγχο και την καταπολέμηση των λοιμωδών νοσημάτων των ζώων, οι δήμοι ορίζουν και λειτουργούν χώρους υγειονομικής ταφής νεκρών ζώων εντός της χωρικής τους αρμοδιότητας. Η αρμοδιότητα αυτή μπορεί να ασκείται και από Συνδέσμους Δήμων και διαδημοτικές συνεργασίες.

Αν οι δήμοι αδυνατούν να ορίσουν χώρους υγειονομικής ταφής του πρώτου εδαφίου, η υγειονομική ταφή των νεκρών ζώων δύναται να γίνεται σε χώρο εντός ή εκτός του πλησιέστερου Χώρου Υγειονομικής Ταφής Απορριμμάτων ή σε Χώρους Υγειονομικής Ταφής Υπολειμμάτων, με απόφαση του οικείου Γραμματέα της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μετά από εισήγηση της αρμόδιας κτηνιατρικής υπηρεσίας.

1α. Στους χώρους υγειονομικής ταφής του πρώτου εδαφίου της παρ. 1 μεταφέρονται προς διαχείριση, όταν δεν υπάρχει δυνατότητα διαχείρισης αυτών σε εγκεκριμένη μονάδα της υπ' αρ. 612/118658/8.5.2020 κοινής απόφασης του Υπουργού και της Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, «Καθορισμός των

αναγκαίων συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 300, 14.11.2009, σ.1) και (ΕΕ) αριθ. 142/2011 της Επιτροπής (ΕΕ L 054, 26.2.2011, σ. 1)» (Β' 1983), εκτός από τα νεκρά ζώα της παρ. 1:

α) Όλα τα νεκρά ζώα που βρίσκονται σε δημόσιους χώρους, ιδίως στο αστικό, επαρχιακό και εθνικό δίκτυο και στα πεζοδρόμια,

β) τα νεκρά μελισσοσμύνη και υποπροϊόντα μελισσοκομίας, σύμφωνα με την περ. στ) της παρ. 1 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΚ) 1069/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Οκτωβρίου 2009, «περί υγειονομικών κανόνων για ζωικά υποπροϊόντα και παράγωγα προϊόντα που δεν προορίζονται για κατανάλωση από τον άνθρωπο και για την κατάργηση του Κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1774/2002» (L 300),

γ) τα ζωικά υποπροϊόντα, εκτός των υλικών ειδικού κινδύνου, από περιοχές που έχουν χαρακτηριστεί ως απόμερες, σύμφωνα με την περ. β) της παρ. 1 του άρθρου 19 του Κανονισμού (ΕΚ) 1069/2009.

1β. Η συλλογή και διαχείριση των νεκρών ζώων και ζωικών υποπροϊόντων που ανευρίσκονται σε δημόσιους χώρους και είναι αγνώστου προέλευσης αποτελεί αρμοδιότητα του οικείου φορέα ή του δήμου που έχει την ευθύνη για την καθαριότητα και αποκομιδή απορριμμάτων.

2. Οι αρμοδιότητες, οι απαιτούμενες υποδομές, οι προδιαγραφές, οι διαδικασίες, η χρηματοδότηση και κάθε σχετικό θέμα για τον ορισμό και τη λειτουργία των χώρων του παρόντος άρθρου, καθορίζονται με προεδρικό διάταγμα μετά από πρόταση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Υγείας, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Προστασίας του Πολίτη, Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και του αρμόδιου για το Αναπτυξιακό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων Υπουργού. Με όμοιο διάταγμα καθορίζονται οι διαδικασίες, οι όροι και οι προϋποθέσεις και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την καταχώριση, την οργάνωση και τη λειτουργία χώρων υγειονομικής ταφής ζώων συντροφιάς και ιπποειδών.»

Άρθρο 10

Κυρώσεις για διάθεση κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων χωρίς άδεια κυκλοφορίας - Τροποποίηση παρ. 7 άρθρου 10 ν. 2538/1997

Στην παρ. 7 του άρθρου 10 του ν. 2538/1997 (Α' 242), περί κυρώσεων, οι λέξεις «, κατά παράβαση των διατάξεων και κανόνων καλής φύλαξης και διάθεσης,» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή κατά παράβαση των διατάξεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για την καλή φύλαξη και διάθεση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων» και η παρ. 7 διαμορφώνεται ως εξής:

«7. Σε κάθε αντιπρόσωπο ή εισαγωγέα ή κτηνίατρο ή φαρμακοποιό ή άλλο επιτηδευματία, ο οποίος εισάγει, αποθηκεύει ή διαθέτει με οποιονδήποτε τρόπο κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα χωρίς την άδεια κυκλοφορίας που απαιτείται από την κείμενη νομοθεσία ή μετά

τη λήξη ή ανάκληση αυτής ή μετά την ημερομηνία λήξης των παραπάνω προϊόντων ή κατά παράβαση των διατάξεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για την καλή φύλαξη και διάθεση των κτηνιατρικών φαρμακευτικών προϊόντων, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο από πέντε χιλιάδες (5.000) έως δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ.»

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β' **ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΟΜΕΩΝ ΓΕΩΡΓΙΑΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Άρθρο 11 **Διαδικασία εκπόνησης διαχειριστικών** **σχεδίων βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 2 και** **αντικατάσταση παρ. 3 άρθρου 3 ν. 4351/2015**

Στο άρθρο 3 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 2, τα εδάφια έκτο έως και ενδέκατο αντικαθίστανται, β) η παρ. 3 αντικαθίσταται και οι παρ. 2 και 3 διαμορφώνονται ως εξής:

«2. Η βοσκή εντός των βοσκήσιμων γαιών ασκείται επί τη βάση διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης της περιοχής. Με τα διαχειριστικά σχέδια ρυθμίζονται οι όροι χρήσης των εν λόγω εκτάσεων για βόσκηση, σύμφωνα με τις υφιστάμενες και τις προκύπτουσες, συμβατές με τη δασική νομοθεσία και τη βοσκή, παράλληλες χρήσεις και τη βοσκοϊκανότητα της κάθε περιοχής και διασφαλίζεται η αιεφόρος διαχείριση και απρόσκοπτη αξιοποίηση των βοσκήσιμων γαιών για τις ανάγκες βόσκησης των ποιμνίων. Συμβατές χρήσεις με τη δασική νομοθεσία είναι αυτές που προβλέπονται στο ΣΤ' Κεφάλαιο του ν. 998/1979, όπως ισχύει, ενώ με τη βοσκή είναι οι χρήσεις εκείνες οι οποίες δεν παρεμποδίζουν την προσβασιμότητα των ποιμνίων και δεν υποβαθμίζουν τη συνολική βοσκοϊκανότητα της βοσκήσιμης γαίας ως ενιαίας οντότητας, όπως αυτή έχει υπολογισθεί στα διαχειριστικά σχέδια βόσκησης.

Για λόγους ενιαίας διαχείρισης της βοσκής, στα διαχειριστικά σχέδια συμπεριλαμβάνονται και οι εκτάσεις του άρθρου 10 του ν. 3208/2003 όπως ισχύει, εφόσον οι ιδιοκτήτες τους το επιθυμούν και δηλώνουν την επιθυμία τους εγγράφως. Δύναται επίσης, να περιλαμβάνονται και εκτάσεις που εμπίπτουν στις διατάξεις της αγροτικής νομοθεσίας και βόσκονται από αγροτικά ζώα.

Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έχει τον έλεγχο και την εποπτεία για την υλοποίηση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να ανατίθεται η διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας για την εκπόνηση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης σε φορέα εποπτευόμενο ή μη από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Με όμοια απόφαση καθορίζονται οι προϋποθέσεις, οι όροι και κάθε άλλο αναγκαίο θέμα για τη διενέργεια της διαγωνιστικής διαδικασίας.

Οι Περιφέρειες επιστρέφουν τα ποσά που έχουν εισπράξει ή έχουν διατεθεί σε αυτές για την εκπόνηση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης. Τα ποσά αποδίδονται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων σύμφωνα με τις παρ. 3 και 4 του άρθρου 5 του παρόντος και το άρθρο 74 του ν. 4270/2014 (Α' 143).

Η έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης γίνεται με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μετά από γνώμη της αρμόδιας δασικής αρχής και της αρμόδιας Διεύθυνσης της Περιφέρειας.

3. Για τις βοσκήσιμες γαίες που περιλαμβάνονται εντός προστατευόμενων περιοχών εφαρμόζονται οι προβλέψεις των κανονιστικών πράξεων που έχουν εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 21 του ν. 1650/1986 (Α' 160), περί χαρακτηρισμού περιοχών, στοιχείων ή συνόλων της φύσης και του τοπίου, και κατά την εκπόνηση των διαχειριστικών σχεδίων του ανωτέρω άρθρου λαμβάνονται υπόψη οι εγκεκριμένες Ειδικές Περιβαλλοντικές Μελέτες που αναφέρονται σε αυτό. Για την έγκριση των διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης εντός προστατευόμενων περιοχών απαιτείται και η σύμφωνη γνώμη του Οργανισμού Φυσικού Περιβάλλοντος και Κλιματικής Αλλαγής.»

Άρθρο 12 **Προθεσμία εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων** **βόσκησης - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 4** **ν. 4351/2015**

Στην παρ. 1 του άρθρου 4 του ν. 4351/2015 (Α' 164), περί προθεσμίας εκπόνησης διαχειριστικών σχεδίων βόσκησης, προστίθεται νέο δεύτερο εδάφιο και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Μέχρι τις 31.12.2025 εκπονούνται, υποβάλλονται και εγκρίνονται τα διαχειριστικά σχέδια των βοσκήσιμων γαιών της χώρας που προβλέπονται στην παρ. 2 του άρθρου 3. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία του πρώτου εδαφίου και πάντως όχι πέραν της 31ης Δεκεμβρίου 2026. Μετά την προθεσμία αυτή δεν επιτρέπεται η ενεργοποίηση δικαιωμάτων ενίσχυσης για την εν λόγω έκταση, χωρίς την ύπαρξη και εφαρμογή εγκεκριμένου διαχειριστικού σχεδίου βόσκησης.»

Άρθρο 13 **Διαδικασία τήρησης Κεντρικού Ηλεκτρονικού** **Μητρώου Οικοτεχνίας, αρμόδια αρχή και** **εξουσιοδοτική διάταξη - Αντικατάσταση** **περ. γ) παρ. 2 και περ. β) παρ. 3 άρθρου 56** **ν. 4235/2014**

1. Η περ. γ) της παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 4235/2014 (Α' 32), περί αγορών, παραγωγών και οικοτεχνίας, αντικαθίσταται ως εξής:

«γ) Η Διεύθυνση Ποιότητας και Ασφάλειας Τροφίμων της Γενικής Διεύθυνσης Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την οικοτεχνία, ιδίως για την εποπτεία, την τήρηση και τη λειτουργία του Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Οικοτεχνίας (Κ.Η.Μ.Ο.), στο οποίο καταγράφονται οι παραγωγοί, τα είδη και οι ποσότητες των προϊόντων οικοτεχνικής παρασκευής. Για την εγγραφή και την ανανέωση εγγραφής στο Κ.Η.Μ.Ο. ορίζεται παράβολο υπέρ του Δημοσίου ύψους δέκα (10) ευρώ.»

2. Στην περ. β) της παρ. 3 του άρθρου 56 του ν. 4235/2014, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) οι λέξεις «μεταφοράς, διάθεσης και έκθεσης» αντικαθίστανται από τις λέξεις «επισήμανσης, μεταφοράς και

διάθεσης των προϊόντων», β) μετά από τις λέξεις «αρμόδιες αρχές» προστίθενται οι λέξεις «και διαδικασίες ελέγχου και», γ) προστίθεται δεύτερο εδάφιο και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται τα είδη των προϊόντων οικοτεχνίας, οι όροι και οι προϋποθέσεις παραγωγής, μεταποίησης, επισήμανσης, μεταφοράς και διάθεσης των προϊόντων αυτών, τα της τήρησης, οργάνωσης και λειτουργίας του Κ.Η.Μ.Ο., η επιβολή κυρώσεων, οι αρμόδιες αρχές και διαδικασίες ελέγχου και κάθε σχετικό θέμα για την εφαρμογή της παρ. 2. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών δύναται να αναπροσαρμόζεται το ύψος του παραβόλου του δεύτερου εδαφίου της περ. γ) της παρ. 2.».

Άρθρο 14

Αρμοδιότητα διενέργειας ελέγχου, πιστοποίησης και αδειοδότησης της παραγωγής, της μεταποίησης και της διάθεσης των αγροτικών προϊόντων του Αγίου Όρους - Τροποποίηση περ. β) παρ. 6 άρθρου 9 ν. 1198/1981

Στην περ. β) της παρ. 6 του άρθρου 9 του ν. 1198/1981 (Α' 238), περί συστάσεως Κέντρου Διαφυλάξεως της Αγιορειτικής Κληρονομιάς, προστίθεται τελευταίο εδάφιο και, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, η περ. β) διαμορφώνεται ως εξής:

«β) Με την επιφύλαξη του άρθρου 105 του Συντάγματος, του Καταστατικού Χάρτη του Αγίου Όρους και του από 10/16.9.1926 νομοθετικού διατάγματος (Α' 309) περί κυρώσεως αυτού, οι αρμοδιότητες των Υπουργείων Υποδομών και Μεταφορών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Πολιτισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ασκούνται εφεξής και μέχρι την ολοκλήρωση του προγράμματος της περ. β) της παρ. 1 εντός της περιοχής του Αγίου Όρους, αποκλειστικά από το Κέντρο Διαφύλαξης της Αγιορειτικής Κληρονομιάς (Κ.Δ.Α.Κ.). Ειδικά, οι αρμοδιότητες για τη διενέργεια του ελέγχου, την πιστοποίηση και την αδειοδότηση της παραγωγής, της μεταποίησης και της διάθεσης των αγροτικών προϊόντων, φυτικής και ζωικής προέλευσης, στο Άγιον Όρος ασκούνται αποκλειστικά από την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας.».

Άρθρο 15

Δυνατότητα παράτασης μισθωτικών συμβάσεων παραγωγικών εγκαταστάσεων - Προσθήκη παρ. 9 στο άρθρο 33 του ν. 4673/2020

Στο άρθρο 33 του ν. 4673/2020 (Α' 52), περί ενεργειών εκκαθαριστών των αγροτικών συνεταιρισμών, προστίθεται παρ. 9 ως εξής:

«9. Μισθωτικές συμβάσεις παραγωγικών εγκαταστάσεων, κινητών και ακινήτων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και οι αποθηκευτικοί χώροι των αγροτικών προϊόντων, οι οποίες συνήφθησαν πριν ή μετά από την εκκαθάριση και εξαιτίας αυτής, από αγροτικές συνεται-

ριστικές οργανώσεις και συνεταιριστικές εταιρείες του ν. 2810/2000 (Α' 61) και αγροτικούς συνεταιρισμούς και Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις του ν. 4384/2016 (Α' 78), όπως οι νόμοι αυτοί ίσχυαν πριν από την κατάργησή τους, μπορούν να παρατείνονται, με απόφαση των συμβαλλόμενων μερών, για χρονικό διάστημα έως πέντε (5) ετών. Οι μισθώσεις της παρούσας λύνονται αυτοδικαίως πριν από τη σύνταξη του τελικού ισολογισμού αποπεράτωσης της εκκαθάρισης. Ο εκκαθαριστής υποχρεούται να ενημερώσει τους μισθωτές έξι (6) μήνες τουλάχιστον πριν από τη λύση της μίσθωσης.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΑΚΙΝΗΤΩΝ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 16

Διαδικασία παραχώρησης ακινήτων και δυνατότητα εκμίσθωσης ακινήτων από Γενικούς και Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων για εγκατάσταση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας - Τροποποίηση παρ. 13 και προσθήκη παρ. 14 στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012

Στο άρθρο 4 του ν. 4061/2012 (Α' 66), περί παραχώρησης ακινήτων: α) στην παρ. 13, αα) η λέξη «δύναται» αντικαθίσταται από τις λέξεις «που εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος του ενδιαφερομένου, μπορούν», αβ) μετά από τις λέξεις «ή και τη μεταποίηση αυτού,» προστίθενται οι λέξεις «ανεξαρτήτως αν η επένδυση αναπτύσσεται εν όλω ή εν μέρει στην αναγκαία γι' αυτήν παραχωρούμενη έκταση», β) προστίθεται παρ. 14 και οι παρ. 13 και 14 διαμορφώνονται ως εξής:

«13. Με απόφαση του αρμόδιου οργάνου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή του αιτήματος του ενδιαφερομένου, μπορούν να παραχωρούνται κατά χρήση έναντι τιμήματος ακίνητα της περ. α) της παρ. 1, ανεξαρτήτως έκτασης, εφόσον πρόκειται για επενδύσεις ύψους τουλάχιστον πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ που αφορούν τον πρωτογενή τομέα ή και τη μεταποίηση αυτού, ανεξαρτήτως αν η επένδυση αναπτύσσεται εν όλω ή εν μέρει στην αναγκαία γι' αυτήν παραχωρούμενη έκταση, χωρίς δημοπρασία, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, στην οποία περιγράφεται το ακίνητο, κατά εμβαδόν, θέση και συντεταγμένες στο ελληνικό γεωδαιτικό σύστημα αναφοράς. Στην ανωτέρω απόφαση αναγράφονται οι όροι και προϋποθέσεις της παραχώρησης, ιδίως η χρονική διάρκειά της, το τίμημα, ο τρόπος και η έναρξη καταβολής του, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια. Η χρονική διάρκεια της παραχώρησης ορίζεται έως σαράντα (40) έτη με δυνατότητα παράτασης για επιπλέον είκοσι (20) έτη, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου. Το σχετικό τίμημα καθορίζεται από την Επιτροπή Δημοπρασίας του άρθρου 10, υπό τον όρο ότι η επένδυση θα ολοκληρωθεί εντός πενταετίας από την παραχώρηση, άλλως ανακαλείται.

14. Επιτρέπεται στους Γενικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων και στους Τοπικούς Οργανισμούς Εγγείων Βελτιώσεων να εκμισθώνουν, χωρίς δημοπρασία, τμήματα της ζώνης έργων που τους έχουν παραχωρηθεί για διαχείριση και εκμετάλλευση από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, για την εγκατάσταση σταθμών ηλεκτροπαραγωγής από Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας και συστημάτων αποθήκευσης, εφόσον η εκμίσθωση και η εγκατάσταση επιτρέπονται από την κείμενη νομοθεσία, ιδίως περί χαρακτηρισμού περιοχών και καθορισμού χρήσεων γης. Κάθε δικαιοπραξία που έχει συναφθεί, μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, για τον ανωτέρω σκοπό, είναι έγκυρη, εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις του πρώτου εδαφίου και δεν έχει ακυρωθεί με αμετάκλητη δικαστική απόφαση.».

Άρθρο 17
Μη προβολή δικαιωμάτων κυριότητας από το Δημόσιο - Προσθήκη υποπερ. γγ) στην περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 4061/2012

Στην περ. α) της παρ. 7 του άρθρου 22 του ν. 4061/2012 (Α' 66), περί μη προβολής δικαιωμάτων κυριότητας από το Δημόσιο σε ακίνητα που υπάγονται στο πεδίο εφαρμογής του ανωτέρω νόμου, προστίθεται υποπερ. γγ), ως εξής:

«γγ) Έχουν σε αυτά ανεγερθεί οικίες για τον εκάστοτε εφημέριο της ενορίας προς την οποία έχει γίνει η παραχώρηση ή περιλαμβάνονται στις κοινόχρηστες ή διαθέσιμες εκτάσεις των διανομών με προορισμό την ανέγερση κατοικίας για τον εκάστοτε εφημέριο, καθώς και σε ακίνητα που έχουν ανεγερθεί κτίσματα για τη διαμονή μοναχών (κελιά) ή που χρησιμοποιούνται αποκλειστικά ως συνοδοί χώροι για τις λειτουργικές ανάγκες του ενοριακού ναού ή της μονής ή του μετοχίου. Τα ακίνητα αυτά περιέρχονται στην ενορία ή στη μονή αποκλειστικά για τις χρήσεις που προβλέπονται στην παρούσα υποπερίπτωση. Μετά από αίτημα του οικείου εκκλησιαστικού νομικού προσώπου, η αρμόδια υπηρεσία της οικείας Περιφέρειας, στην οποία βρίσκεται το ακίνητο, διενεργεί αυτοψία και συντάσσει έκθεση, με την οποία βεβαιώνεται ότι το ακίνητο χρησιμοποιείται για τις παραπάνω χρήσεις.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ'
ΖΗΤΗΜΑΤΑ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΚΑΙ ΦΟΡΕΩΝ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Άρθρο 18
Όργανα ελέγχου φυτοπροστατευτικών προϊόντων - Τροποποίηση παρ. 1 άρθρου 8 ν. 4036/2012

Στην παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 4036/2012 (Α' 8), περί οργάνων ελέγχων φυτοπροστατευτικών προϊόντων και αρμοδιοτήτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στο τέλος του πρώτου εδαφίου προστίθενται οι λέξεις «και από τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων

της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην περίπτωση των επενδεδυμένων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα σπόρων σποράς», β) στο δεύτερο εδάφιο, μετά από τις λέξεις «των Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου» προστίθενται οι λέξεις «και της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών» και κατόπιν νομοτεχνικών βελτιώσεων η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Ο έλεγχος των φυτοπροστατευτικών προϊόντων διενεργείται από τις αρμόδιες υπηρεσίες των οικείων Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων και με παράλληλη δυνατότητα άσκησης ελέγχων από τα Περιφερειακά Κέντρα Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και από τα Τμήματα Αγροτικής Ανάπτυξης και Ελέγχων της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων στην περίπτωση των επενδεδυμένων με φυτοπροστατευτικά προϊόντα σπόρων σποράς.

Η ΣΕΑ τηρεί αρχείο των εντεταλμένων για τους ελέγχους υπαλλήλων ύστερα από πρόταση των Περιφερειών και Περιφερειακών Ενοτήτων, των Περιφερειακών Κέντρων Προστασίας Φυτών και Ποιοτικού Ελέγχου και της Γενικής Διεύθυνσης Αποκεντρωμένων Δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Η ΣΕΑ θεσπίζει πρόγραμμα κατάρτισης σε θέματα ελέγχων των φυτοπροστατευτικών προϊόντων. Η κατάρτιση αυτή συνίσταται σε αρχική εκπαίδευση και διαρκή επιμόρφωση για την απόκτηση και την επικαιροποίηση των γνώσεων των υπαλλήλων των αρμόδιων οργάνων και υπηρεσιών που υλοποιούν τα σχετικά προγράμματα ελέγχων. Η κατάρτιση σχεδιάζεται και υλοποιείται κατά τις κείμενες εθνικές και κοινοτικές διατάξεις.».

Άρθρο 19
Σύνθεση του Συμβουλίου Αλιείας - Τροποποίηση άρθρου 17 ν. 3147/2003

Στην παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 3147/2003 (Α' 135), περί σύνθεσης του Συμβουλίου Αλιείας, α) η περ. θ) καταργείται, β) προστίθενται περ. ι) έως ιγ) και η παρ. 1, μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις, διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το Συμβούλιο Αλιείας που λειτουργεί στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων συγκροτείται από:

α) Τον Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων ως Πρόεδρο.

β) Τον προϊστάμενο του Γραφείου Νομικού Συμβούλου του Κράτους στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με αναπληρωτή του Νομικό Σύμβουλο του Κράτους ή τον αρχαιότερο των Παρέδρων που υπηρετεί στο Γραφείο αυτό.

γ) Έναν ιχθυολόγο των Διευθύνσεων Αλιείας και Διαχείρισης Αλιευτικών Πόρων, Υδατοκαλλιεργειών και Ελέγχου Αλιευτικών Δραστηριοτήτων και Προϊόντων με τους αναπληρωτές τους.

δ) Έναν εκπρόσωπο του Ελληνικού Κέντρου Θαλασσίων Ερευνών της Γενικής Γραμματείας Έρευνας και Καινοτομίας, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από αυτό.

ε) Έναν εκπρόσωπο του Υπουργείου Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από το Υπουργείο Ναυτιλίας και Νησιωτικής Πολιτικής.

στ) Έναν εκπρόσωπο της οικείας ή των οικείων συνδικαλιστικών οργανώσεων των υπαλλήλων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από αυτές.

ζ) Καταργείται.

η) Καταργείται.

θ) Καταργείται.

ι) Έναν (1) εκπρόσωπο της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής Δημόσιας Υγείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων με τον αναπληρωτή του από την ίδια Διεύθυνση.

Σε περίπτωση απουσίας του Γενικού Γραμματέα του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, προεδρεύει του Συμβουλίου Αλιείας ο παριστάμενος Νομικός Σύμβουλος του Κράτους.

ια) Τον προϊστάμενο της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τον αναπληρωτή του.

ιβ) Τους προϊσταμένους των Διευθύνσεων της Γενικής Διεύθυνσης Αλιείας του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, με τους ισάριθμους αναπληρωτές τους.

ιγ) Έναν (1) εκπρόσωπο του Πανελληνίου Συλλόγου Ιχθυολόγων Δημοσίου που προτείνεται με τον αναπληρωτή του από τον Σύλλογο αυτόν.».

Άρθρο 20

Ρυθμίσεις για το προσωπικό που εργάζεται για την υλοποίηση του εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων

1. Πράξεις συγχρηματοδοτούμενες από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Αλιείας και Θάλασσας 2014 - 2020, οι οποίες αφορούν στην εκπόνηση εθνικού προγράμματος συλλογής αλιευτικών δεδομένων και εντάσσονται στο Πρόγραμμα Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα 2021 - 2027, αποτελούν συνεχιζόμενες πράξεις.

2. Οι συμβάσεις του προσωπικού εξαρτημένης εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου και οι συμβάσεις μίσθωσης έργου των συγχρηματοδοτούμενων πράξεων της παρ. 1, που υλοποιούνται από τους ίδιους δικαιούχους ή συνδικαιούχους εταίρους, παρατείνονται σύμφωνα με την απόφαση ένταξης των συνεχιζόμενων πράξεων στο πλαίσιο του Προγράμματος Αλιεία, Υδατοκαλλιέργεια και Θάλασσα 2021 - 2027, από τη λήξη τους έως τη λήξη της διάρκειας των ανωτέρω πράξεων, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

3. Για τις συμβάσεις εργασίας ή μίσθωσης έργου της παρ. 2 εφαρμόζονται αναλόγως η παρ. 2 του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α' 6), περί της διάρκειας απασχόλησης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών.

Άρθρο 21

Παράταση θητείας Διοικητικών Συμβουλίων Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων Θεσσαλίας - Προσθήκη παρ. 8 στο άρθρο 6 του ν. 5106/2024

Στο άρθρο 6 του ν. 5106/2024 (Α' 63), περί κατάργησης των Οργανισμών Εγγείων Βελτιώσεων στη Θεσσαλία και υπαγωγής τους στον Οργανισμό Διαχείρισης Υδάτων Θεσσαλίας Ανώνυμη Εταιρεία, προστίθεται παρ. 8, ως εξής:

«8. Η θητεία των Διοικητικών Συμβουλίων των Ο.Ε.Β. Θεσσαλίας παρατείνεται από τη λήξη της και μέχρι την κατάργησή τους σύμφωνα με την παρ. 1.».

Άρθρο 22

Όροι εγγραφής ομότιμων μελών στο Γεωτεχνικό Επιμελητήριο Ελλάδας - Τροποποίηση παρ. 2 άρθρου 3 ν. 1474/1984

Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου 3 του ν. 1474/1984 (Α' 128), περί των μελών του Γεωτεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας (ΓΕΩΤ.Ε.Ε.), οι λέξεις «παύουν να ασκούν ή συνταξιοδοτούνται μετά τη συμπλήρωση 30 ετών συνολικής υπηρεσίας» αντικαθίστανται από τις λέξεις «ή παύουν να ασκούν» και η παρ. 2 διαμορφώνεται ως εξής:

«2. Τα μέλη του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. διακρίνονται σε τακτικά, ομότιμα και επίτιμα. Τακτικά μέλη είναι όσα πληρούν τους όρους της προηγούμενης παραγράφου. Τακτικά μέλη που έπαυσαν ή παύουν να ασκούν το επάγγελμα γίνονται ομότιμα. Τα ομότιμα μέλη απαλλάσσονται από τις οικονομικές τους υποχρεώσεις απέναντι στο ΓΕΩΤ.Ε.Ε., δεν εκλέγονται ούτε εκλέγονται στα όργανα και δεν λαμβάνουν μέρος στις λοιπές διοικητικές και λειτουργικές δραστηριότητες του ΓΕΩΤ.Ε.Ε. Αν επιθυμούν να διατηρήσουν τα δικαιώματά αυτά, οφείλουν να το γνωστοποιήσουν εγγράφως στο Διοικητικό Συμβούλιο, οπότε και βαρύνονται με τις οικονομικές τους υποχρεώσεις προς το ΓΕΩΤ.Ε.Ε.

Επίτιμα μέλη ανακηρύσσονται εξέχουσες προσωπικότητες που διακρίθηκαν για την προσφορά τους στην πρόοδο των γεωτεχνικών επιστημών και την ευόδωση των σκοπών του Επιμελητηρίου.

Τακτικά, ομότιμα και επίτιμα μέλη εγγράφονται σε χωριστούς καταλόγους μελών.».

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε'

ΜΕΤΡΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΑΝΕΚΚΙΝΗΣΗ ΤΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΙΔΙΩΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ

Άρθρο 23

Ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων - Τροποποίηση παρ. 1 και προσθήκη παρ. 7 στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 145 του ν. 4261/2014 (Α' 107), περί ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην περ. γ) προστίθενται δύο τελευταία εδάφια, β) στην υποπερ. α) της περ. δ), οι λέξεις «στο πλαίσιο της στρατηγικής

που έχει καταρτιστεί από τον ειδικό εκκαθαριστή και έχει εγκριθεί» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδίου και των στόχων που έχουν εγκριθεί ή οριστεί» και οι περ. γ) και δ) της παρ. 1 διαμορφώνονται ως εξής:

«γ) Κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης, τη διοίκηση του πιστωτικού ιδρύματος αναλαμβάνει ειδικός εκκαθαριστής, φυσικό ή νομικό πρόσωπο, που ορίζεται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Το ίδιο πρόσωπο μπορεί να αναλάβει την ειδική εκκαθάριση περισσότερων του ενός υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων, εάν αυτό κρίνεται αναγκαίο για την καλύτερη εξυπηρέτηση των σκοπών της ειδικής εκκαθάρισης. Στην περίπτωση αυτή μπορούν να ενοποιούνται λειτουργικά οι ειδικές εκκαθαρίσεις, χωρίς να θίγεται η αυτοτέλεια των υπό εκκαθάριση νομικών προσώπων ούτε η έννομη θέση των πιστωτών. Σε περίπτωση πρόσκαιρου κωλύματος του ειδικού εκκαθαριστή, εάν είναι φυσικό πρόσωπο, αυτός μπορεί να αναπληρώνεται προσωρινά με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Ο ειδικός εκκαθαριστής υποβάλλει περιοδικά προς έγκριση επιχειρησιακό σχέδιο στην Τράπεζα της Ελλάδος, η οποία δύναται να ορίζει εκ των προτέρων ποσοτικούς ή ποιοτικούς στόχους, στους οποίους πρέπει αυτό να ανταποκρίνεται. Το περιεχόμενο και ο χρόνος υποβολής του επιχειρησιακού σχεδίου ορίζονται ειδικότερα με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος.

δ) Ο ειδικός εκκαθαριστής υπόκειται στον έλεγχο και την εποπτεία της Τράπεζας της Ελλάδος, η οποία μπορεί να τον αντικαθιστά κατά πάντα χρόνο.

Ο έλεγχος και η εποπτεία αποσκοπούν ενδεικτικά: α) στην αποτελεσματική διαχείριση και ρευστοποίηση των περιουσιακών στοιχείων της εκκαθάρισης στο πλαίσιο του επιχειρησιακού σχεδίου και των στόχων που έχουν εγκριθεί ή οριστεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, β) στην τήρηση του νόμου και των αποφάσεων της Τράπεζας της Ελλάδος και γ) στην παρακολούθηση των εργασιών της ειδικής εκκαθάρισης μέσω της υποβολής στοιχείων και αναφορών, όπως ειδικότερα ορίζεται με απόφαση κατά την παρ. 2 του παρόντος άρθρου.»

2. Στο άρθρο 145 του ν. 4261/2014 προστίθεται παρ. 7 ως εξής:

«7. Η διαχείριση των απαιτήσεων των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων μπορεί να ανατίθεται από τον ειδικό εκκαθαριστή σε διαχειριστή πιστώσεων κατά την έννοια της περ. 8) του άρθρου 4 του ν. 5072/2023 (Α' 198), σύμφωνα με τον ανωτέρω νόμο και τις διατάξεις που διέπουν την ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων. Ειδικά για τη διαχείριση των απαιτήσεων των υπό ειδική εκκαθάριση πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι αγροτών, φυσικών και νομικών προσώπων, καθώς και αγροτικών συνεταιρισμών, επιλέξιμος διαχειριστής πιστώσεων είναι, κατά προτίμηση, όποιος μπορεί να αναχρηματοδοτήσει ο ίδιος ή έχει συμπράξει με πιστωτικό ίδρυμα επαρκώς εξειδικευμένο στις αγροτικές δανειοδοτήσεις στο πλαίσιο προγράμματος αναχρηματοδότησης των υπό διαχείριση οφειλών.»

Άρθρο 24 Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων - Τροποποίηση άρθρου 146 ν. 4261/2014

Στο άρθρο 146 του ν. 4261/2014 (Α' 107), περί Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) το δεύτερο εδάφιο της παρ. 1 αντικαθίσταται, β) στην παρ. 2: βα) το δεύτερο εδάφιο της περ. α) αντικαθίσταται, ββ) στο δεύτερο εδάφιο της περ. β) προστίθενται οι λέξεις «, ενώ επίσης δύναται να διαγράφεται μέρος της συνολικής απαίτησης, που μπορεί να συμπεριλαμβάνει τμήμα του κεφαλαίου», γ) προστίθενται παρ. 2α και 6, και μετά από νομοτεχνικές βελτιώσεις το άρθρο 146 διαμορφώνεται ως εξής:

«Άρθρο 146

Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων

1. Η Επιτροπή Ειδικών Εκκαθαρίσεων που συνεστήθη με την παρ. 11 του άρθρου 74 του ν. 4172/2013 (Α' 167) είναι πενταμελής. Τα μέλη της Επιτροπής διορίζονται με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος, για τριετή θητεία, που μπορεί να ανανεώνεται, είναι εγνωσμένου κύρους και έχουν ειδικευση σε θέματα που συνδέονται με την αρμοδιότητα της Επιτροπής. Τα μέλη της Επιτροπής μπορούν να ανακληθούν πριν από τη λήξη της θητείας τους με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος. Η Τράπεζα της Ελλάδος παρέχει γραμματειακή υποστήριξη στην Επιτροπή.

2. Ο ειδικός εκκαθαριστής πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος υποχρεούται να ζητά, με αιτιολογημένο και εμπειριστατωμένο αίτημά του, τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, για τις ακόλουθες συναλλαγές:

α) Συμβιβασμούς, όταν η απαίτηση, στην οποία αφορά ο συμβιβασμός, υπερβαίνει, κατά το δανειστή, τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, περιλαμβανομένων κεφαλαίου, τόκων και εξόδων. Ως συμβιβασμός νοείται η εφάπαξ καταβολή ποσού προς οριστική διευθέτηση απαίτησης, με διαγραφή του υπολειπόμενου μέρους της συνολικής απαίτησης, που μπορεί να συμπεριλαμβάνει τμήμα του κεφαλαίου.

β) Ρυθμίσεις δανείων και λοιπών πιστωτικών συμβάσεων, όταν η απαίτηση κατά του οφειλέτη υπερβαίνει τις διακόσιες πενήντα χιλιάδες (250.000) ευρώ, περιλαμβανομένων κεφαλαίου, τόκων και εξόδων. Ως ρυθμίσεις νοούνται ιδίως συμβάσεις με τις οποίες παρατείνεται ο χρόνος αποπληρωμής του δανείου ή μειώνεται το επιτόκιο του, ενώ επίσης δύναται να διαγράφεται μέρος της συνολικής απαίτησης, που μπορεί να συμπεριλαμβάνει τμήμα του κεφαλαίου. Οι ρυθμίσεις μπορούν να αναφέρονται και σε δάνεια που έχουν καταγγελθεί.

γ) Εκποιήσεις ακινήτων, οι οποίες γίνονται πάντοτε με πλειστηριασμό, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα από την Τράπεζα της Ελλάδος βάσει της παρ. 5 του παρόντος άρθρου, η δε έγκριση παρέχεται πριν από τον πλειστηριασμό και έχει ως αντικείμενο και την τιμή πρώτης προσφοράς. Σύμφωνα γνώμη της Επιτροπής δεν απαιτείται, εάν η αντικειμενική αξία του ακινήτου είναι μικρότερη των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και η τιμή πρώτης προσφοράς ισούται τουλάχιστον με τα επτά δέκατα (7/10) της λογιστικής αξίας του ακινήτου.

δ) Εκποιήσεις απαιτήσεων από δάνεια ή λοιπές πιστωτικές συμβάσεις, συμμετοχών, μετοχών, εταιρικών

μεριδίων και ομολόγων. Σύμφωνα με γνώμη της Επιτροπής δεν απαιτείται, εάν η λογιστική αξία του εκποιούμενου στοιχείου είναι μικρότερη των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ και η τιμή πρώτης προσφοράς ισούται τουλάχιστον με τα επτά δέκατα (7/10) της λογιστικής αξίας ή όταν πρόκειται για εισηγμένους τίτλους σε οργανωμένη αγορά. Όταν απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, η εκποίηση γίνεται με πλειστηριασμό, σύμφωνα με όσα ορίζονται ειδικότερα από την Τράπεζα της Ελλάδος βάσει της παρ. 5, η δε έγκριση παρέχεται πριν από τον πλειστηριασμό και έχει ως αντικείμενο και την τιμή πρώτης προσφοράς.

2α. Ο ειδικός εκκαθαριστής δύναται να καθορίζει όρους συμβιβασμού ή ρύθμισης που εφαρμόζονται σε περιπτώσεις με ομοιόμορφα χαρακτηριστικά και υποχρεούται να ζητά, με αιτιολογημένο και εμπεριστατωμένο αίτημά του, τη σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής για αυτούς. Εάν δοθεί η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής, η παρ. 2 δεν εφαρμόζεται σε ατομικές περιπτώσεις συμβιβασμών και ρυθμίσεων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής των όρων του πρώτου εδαφίου της παρούσας και συμμορφώνονται με το περιεχόμενό τους. Η σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής ισχύει για ορισμένο χρόνο που καθορίζεται στην ίδια απόφαση της Επιτροπής.

3. Η Επιτροπή συνεδριάζει και αποφασίζει με πλειοψηφία του όλου αριθμού των μελών της. Ομόφωνη απόφαση απαιτείται: α) όταν οι απαιτήσεις των περ. α' και β' της παρ. 2 υπερβαίνουν το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ και β) όταν η λογιστική αξία του προς εκποίηση περιουσιακού στοιχείου των περ. γ' και δ' της παρ. 2 του παρόντος άρθρου υπερβαίνει το ένα εκατομμύριο (1.000.000) ευρώ.

4. Τα μέλη της Επιτροπής έχουν υποχρέωση τήρησης απορρήτου των εργασιών της, ισχύουσας και της παρ. 8 του άρθρου 54. Οι εξαιρέσεις από την υποχρέωση απορρήτου που προβλέπονται στο άρθρο 54 εφαρμόζονται αναλόγως.

5. Η Τράπεζα της Ελλάδος με απόφασή της μπορεί να καθορίζει θέματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων, τα προσόντα των μελών της, την καταβολή αποζημίωσης από την Τράπεζα της Ελλάδος, περαιτέρω όρους και διατυπώσεις για τις συναλλαγές που συνάπτονται με σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής και άλλα ειδικότερα θέματα και λεπτομέρειες εφαρμογής της παρ. 2 του παρόντος άρθρου. Διατηρείται η ευχέρεια της Τράπεζας της Ελλάδος κατά την παρ. 2 του άρθρου 145 να καθορίζει όρους και διατυπώσεις για συναλλαγές, για τις οποίες δεν απαιτείται σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής.

6. Με απόφαση της Τράπεζας της Ελλάδος μπορεί να ανατίθεται στην Επιτροπή να παρακολουθεί την υλοποίηση από τον ειδικό εκκαθαριστή του επιχειρησιακού σχεδίου του και των στόχων που έχουν εγκριθεί ή οριστεί από την Τράπεζα της Ελλάδος, καθώς και να καθορίζονται η έκταση και οι ειδικότεροι όροι αυτής της παρακολούθησης. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος υποβολής από την Επιτροπή στην Τράπεζα της Ελλάδος των πορισμάτων της παρακολούθησης. Η Επιτροπή μεριμνά, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της, για την κατά το δυνατόν ταχύτερη ολοκλήρωση της ειδικής εκκαθάρισης.»

Άρθρο 25

Θέματα ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων - Τροποποίηση περ. α) παρ. 1 άρθρου 3 ν. 5072/2023

Στην περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 5072/2023 (Α' 198), περί πεδίου εφαρμογής, μετά από τις λέξεις «ή νόμιμα εγκατεστημένου στην Ε.Ε.» προστίθενται οι λέξεις «ή πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος υπό ειδική εκκαθάριση του άρθρου 145 του ν. 4261/2014 (Α' 107)», και η παρ. 1 διαμορφώνεται ως εξής:

«1. Το παρόν Μέρος εφαρμόζεται σε:

α) διαχειριστές πιστώσεων, οι οποίοι ενεργούν για λογαριασμό αγοραστή πιστώσεων ή πιστωτικού ιδρύματος ή χρηματοδοτικού ιδρύματος με έδρα στην Ευρωπαϊκή Ένωση (Ε.Ε.) ή νόμιμα εγκατεστημένου στην Ε.Ε. ή πιστωτικού ή χρηματοδοτικού ιδρύματος υπό ειδική εκκαθάριση του άρθρου 145 του ν. 4261/2014 (Α' 107), σε σχέση με τα δικαιώματα του πιστωτή που απορρέουν από πίστωση που έχει χορηγηθεί από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοδοτικό ίδρυμα με έδρα στην Ε.Ε. ή νόμιμα εγκατεστημένο στην Ε.Ε., σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο,

β) αγοραστές πιστώσεων των δικαιωμάτων πιστωτή στο πλαίσιο εξυπηρετούμενης ή μη εξυπηρετούμενης σύμβασης πίστωσης, που έχει χορηγηθεί από πιστωτικό ίδρυμα ή χρηματοδοτικό ίδρυμα με έδρα στην Ε.Ε. ή νόμιμα εγκατεστημένο στην Ε.Ε., σύμφωνα με το εφαρμοστέο δίκαιο.»

Άρθρο 26

Παράταση διευκόλυνσης πρόσβασης αγροτών σε χρηματοδότηση και παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων σε αγρότες και ανέργους

1. Η προθεσμία του άρθρου εικοστού τρίτου της από 13 Απριλίου 2020 Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου (Α' 84), η οποία κυρώθηκε με το άρθρο 1 του ν. 4690/2020 (Α' 104), περί διευκόλυνσης πρόσβασης σε χρηματοδότηση των κατά κύριο επάγγελμα αγροτών, παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025.

2. Οι προθεσμίες των περ. α) και β) της παρ. 2 του άρθρου 141 του ν. 4537/2018 (Α' 84), περί παραχώρησης χρήσης αγροτικών ακινήτων, παρατείνονται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ'

ΕΞΟΥΣΙΟΔΟΤΙΚΕΣ, ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΓΟΥΜΕΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 27

Εφαρμογή του ενωσιακού δικαίου κατά την άσκηση των αρμοδιοτήτων της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων - Εξουσιοδοτική διάταξη

1. Με αποφάσεις του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του κατά περίπτωση συναρμόδιου Υπουργού, μπορεί να θεσπίζονται όλα τα αναγκαία οργανωτικά και εκτελεστικά εθνικά μέτρα για την εφαρμογή των Κανονισμών και Αποφάσεων των οργάνων της

Ευρωπαϊκής Ένωσης, καθώς και για την ενσωμάτωση των Οδηγιών των ιδίων ως άνω οργάνων, σε θέματα αρμοδιότητας της Γενικής Διεύθυνσης Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, τα οποία αφορούν στον καθορισμό:

α) Των νοσημάτων των ζώων υποχρεωτικής δήλωσης, καθώς και του καταλόγου των ειδών των ζώων που συνιστούν σημαντικό κίνδυνο εξάπλωσης των νοσημάτων αυτών,

β) των υγειονομικών μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων για τη διερεύνηση, πρόληψη, επιτήρηση, έλεγχο και εκκρίωση λοιμωδών και παρασιτικών νοσημάτων των ζώων και νοσημάτων που μεταδίδονται από τα ζώα στον άνθρωπο,

γ) των απαιτήσεων, μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων για την υγεία και την προστασία των ζώων κατά την εκτροφή, διατήρηση, μετακίνηση, εμπορία, διάθεση, σφαγή ή θανάτωσή τους, καθώς και για τη χρήση τους για επιστημονικούς σκοπούς,

δ) των όρων και προϋποθέσεων για την καθιέρωση συστημάτων σήμανσης και καταγραφής των ζώων,

ε) των υγειονομικών όρων και προϋποθέσεων παραγωγής, διακίνησης και χρήσης σπέρματος και λοιπού ζωικού αναπαραγωγικού υλικού,

στ) των απαιτήσεων, μέτρων, προγραμμάτων και δράσεων για την υγιεινή και ασφάλεια των τροφίμων ζωικής προέλευσης, καθώς και για την επισήμανσή τους ως προς την προστασία των ζώων,

ζ) των υγειονομικών απαιτήσεων για την παραγωγή και διαχείριση ζωικών υποπροϊόντων,

η) των μέτρων και δράσεων για την αντιμετώπιση της μικροβιακής αντοχής,

θ) των μέτρων και δράσεων για τον έλεγχο των καταλοίπων κτηνιατρικών φαρμάκων και άλλων χημικών ουσιών στα ζώα ζώα και στα προϊόντα τους,

ι) των απαιτήσεων για τα κτηνιατρικά φαρμακευτικά προϊόντα,

ια) των όρων και προϋποθέσεων για τη δημιουργία μητρώων στο πλαίσιο εφαρμογής της κτηνιατρικής νομοθεσίας,

ιβ) των όρων και προϋποθέσεων λειτουργίας των κτηνιατρικών εργαστηριακών δομών του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων,

ιγ) των προδιαγραφών ίδρυσης και λειτουργίας των ιατρείων και κλινικών ζώων και

ιδ) των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας φιλοζωικών σωματείων, ενώσεων και άλλων μη κερδοσκοπικών φορέων για την προστασία των παραγωγικών ζώων, των ιπποειδών, των θηραμάτων εκτροφείων και των ζώων που χρησιμοποιούνται για επιστημονικούς σκοπούς.

2. Στις αποφάσεις της παρ. 1 περιλαμβάνονται ιδίως ο ορισμός αρμόδιων αρχών, ο καθορισμός αρμοδιοτήτων και διοικητικών διαδικασιών, η σύσταση και συγκρότηση συλλογικών οργάνων, ο καθορισμός τελών, η διενέργεια ελέγχων και η θέσπιση διοικητικών κυρώσεων.

3. Με τις αποφάσεις της παρ. 1 επέρχονται και οι αναγκαίες προσαρμογές της κείμενης νομοθεσίας, όταν

απαιτείται τροποποίηση ή κατάργηση κανονιστικών πράξεων που είναι αντίθετες προς τις θεσπιζόμενες ρυθμίσεις.

Άρθρο 28

Μεταβατικές διατάξεις

1. Η σύμβαση ανάθεσης διαχείρισης των απαιτήσεων έναντι αγροτών και αγροτικών συνεταιρισμών της παρ. 7 του άρθρου 145 του ν. 4261/2014 (Α' 107), όπως τροποποιείται με την παρ. 2 του άρθρου 23 του παρόντος, περί ειδικής εκκαθάρισης πιστωτικών ιδρυμάτων, συνάπτεται εντός αποκλειστικής προθεσμίας τριών (3) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

2. Η παρ. 1 του άρθρου 146 του ν. 4261/2014, όπως τροποποιείται με το άρθρο 24 του παρόντος, περί Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων, ισχύει και για τα μέλη της Επιτροπής Ειδικών Εκκαθαρίσεων του ίδιου άρθρου, που υπηρετούν κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος.

Άρθρο 29

Καταργούμενες διατάξεις

Από την έναρξη ισχύος του παρόντος καταργείται το δεύτερο εδάφιο της περ. β) της παρ. 2 του άρθρου 32 του ν. 1845/1989 (Α' 102), περί καθορισμού των όρων και των προϋποθέσεων λειτουργίας χώρων υγειονομικής ταφής μικρών ζώων.

ΜΕΡΟΣ Δ'

ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΑΤΑΓΡΑΦΗΣ

ΕΚΠΟΜΠΩΝ ΑΕΡΙΩΝ ΘΕΡΜΟΚΗΠΙΟΥ ΓΙΑ ΤΟΝ ΜΕΤΡΙΑΣΜΟ ΤΗΣ ΚΛΙΜΑΤΙΚΗΣ ΑΛΛΑΓΗΣ ΣΤΗ ΓΕΩΡΓΙΑ

Άρθρο 30

Σύστημα καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου

1. Το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων χρησιμοποιεί το σύστημα καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου στη γεωργία (κατηγορίας 1) που αναπτύχθηκε κατά την υλοποίηση του έργου με τον τίτλο «LIFE ClimaMED».

2. Το σύστημα της παρ. 1 αποτελείται από:

α) Συσκευές μέτρησης που μετρούν επί τόπου και σε πραγματικό χρόνο τις συγκεντρώσεις διοξειδίου του άνθρακα, μεθανίου και υποξειδίου του αζώτου (εφεξής αερίων του θερμοκηπίου) στην ατμόσφαιρα πάνω από μια γεωργική έκταση στην οποία εγκαθίστανται, και

β) ένα επιχειρησιακό κέντρο, αποτελούμενο από υλικό (hardware) και λογισμικό (software), στο οποίο αυτόματα προωθούνται οι μετρήσεις των συσκευών και γίνεται η εκτίμηση της ποσότητας των αερίων του θερμοκηπίου της παρ. 1 που εκπέμφθηκαν από την έκταση αυτή. Για την εκτίμηση αυτή λαμβάνονται υπόψη το οργανικό περιεχόμενο του εδάφους και οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα λόγω της διαπνοής, ανάλογα με το είδος της καλλιέργειας.

3. Το επιχειρησιακό κέντρο της περ. β) της παρ. 2 που έχει αναπτυχθεί και λειτουργεί στο Ίδρυμα Τεχνολογίας

και Έρευνας μεταφέρεται και εγκαθίσταται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έως την 31η Δεκεμβρίου 2029.

Άρθρο 31
Αξιοποίηση του συστήματος
καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων
του θερμοκηπίου

1. Το επιχειρησιακό κέντρο του συστήματος καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της παρ. 2 του άρθρου 30, εγκαθίσταται στη Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

2. Οι συσκευές μέτρησης συγκεντρώσεων αερίων του θερμοκηπίου της παρ. 2 του άρθρου 30 εγκαθίστανται σε κατάλληλο σημείο για τη μέτρηση της συγκέντρωσης αερίων του θερμοκηπίου στην ατμόσφαιρα πάνω από τη συγκεκριμένη γεωργική έκταση.

3. Διαχειριστής του συστήματος καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου ορίζεται η Διεύθυνση Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Κλιματικής Αλλαγής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Ο διαχειριστής του συστήματος καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων θερμοκηπίου έχει πρόσβαση σε όλα τα δεδομένα που καταγράφονται στο σύστημα.

4. Τα πρόσωπα που εγκαθιστούν συσκευές μέτρησης έχουν πρόσβαση μόνο στα δεδομένα που αφορούν στη γεωργική έκταση που παρακολουθείται από τη συσκευή που εγκατέστησαν.

5. Τα αποτελέσματα του συστήματος καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου του παρόντος, μετά από την παρέλευση ενός (1) έτους λειτουργίας και στη συνέχεια κάθε έτος, διαβιβάζονται στην Επιστημονική Επιτροπή Κλιματικής Αλλαγής (Ε.Ε.Κ.Α.) του άρθρου 29 του ν. 4936/2022 (Α' 105), με σκοπό την αξιολόγησή τους και τη διερεύνηση της αξιοποίησης του συστήματος για τη βελτίωση της επιστημονικής τεκμηρίωσης των προτεινόμενων πολιτικών για την αντιμετώπιση της κλιματικής αλλαγής.

Άρθρο 32
Εξουσιοδοτικές διατάξεις

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και οι προϋποθέσεις για την εγκατάσταση των συσκευών καταγραφής άμεσων εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου σε καθορισμένη γεωργική έκταση και κάθε άλλο θέμα σχετικό με την εφαρμογή του άρθρου 30.

Άρθρο 33
Μεταβατικές διατάξεις

Μέχρι την ολοκλήρωση της διαδικασίας της παρ. 3 του άρθρου 30, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να χρησιμοποιεί το επιχειρησιακό κέντρο για τους σκοπούς του παρόντος με τεχνική υποστήριξη που παρέχεται από το Ίδρυμα Τεχνολογίας και Έρευνας.

ΜΕΡΟΣ Ε'
ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 34
Φθορά αγροτικού κτήματος από ζώα -
Αντικατάσταση παρ. 5 και προσθήκη
παρ. 6 και 7 στο άρθρο 39
του ν. 3585/2007

Στο άρθρο 39 του ν. 3585/2007 (Α' 148) περί φθοράς με ζώα επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η παρ. 5 αντικαθίσταται, β) προστίθενται παρ. 6 και 7 και οι παρ. 5 έως 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«5. Στον ιδιοκτήτη των ζώων που προκάλεσαν αγροτικές φθορές, σύμφωνα με τις παρ. 1 και 4, επιβάλλεται από την αρμόδια υπηρεσία της Ελληνικής Αστυνομίας ή το αρμόδιο δασικό όργανο που διαπιστώνει την παράβαση, διοικητικό πρόστιμο, το οποίο κοινοποιείται αμελλητί στην συναρμόδια για την επιβολή του Αρχή και του οποίου το ύψος διαμορφώνεται ως εξής:

α) Αν ο ιδιοκτήτης των ζώων διαπράττει το προαναφερόμενο αδίκημα για πρώτη φορά, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο πεντακοσίων (500) ευρώ. β) Αν ο ιδιοκτήτης των ζώων διαπράττει το προαναφερόμενο αδίκημα για δεύτερη φορά, επιβάλλεται διοικητικό πρόστιμο χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

γ) Για κάθε επόμενη διάπραξη πλέον της περ. β) το διοικητικό πρόστιμο διπλασιάζεται με ανώτατο ποσό επιβλητέου ανά παράβαση προστίμου του ποσού των δώδεκα χιλιάδων (12.000) ευρώ.

Ο ιδιοκτήτης των ζώων ενημερώνεται για την παράβαση και την επιβολή προστίμου που του επεβλήθη με συστημένη επιστολή και εξοφλεί το πρόστιμο εντός πέντε (5) εργασίμων ημερών από την ημερομηνία παραλαβής της. Αν το πρόστιμο δεν εξοφληθεί, το ποσό βεβαιώνεται από την κατά τόπο αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία. Η παρούσα δεν εφαρμόζεται, εφόσον ιδιοκτήτης του ζώου είναι Οργανισμός Τοπικής Αυτοδιοίκησης Α' βαθμού.

6. Εφόσον τα ζώα του παρόντος άρθρου είναι ανεπιτήρητα παραγωγικά, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 17 του ν. 4056/2012 (Α' 52) περί της της διαχείρισης ανεπιτήρητων παραγωγικών ζώων, περισυλλέγονται από τον Δήμο, στα διοικητικά όρια του οποίου εντοπίζονται, παρουσία των οργάνων της Ελληνικής Αστυνομίας ή του αρμόδιου δασικού οργάνου και εφαρμόζονται γι' αυτά οι σχετικές διατάξεις του ανωτέρω άρθρου. Για τα ζώα συντροφιάς, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 10 του ν. 4830/2021 (Α' 169), περί των αρμοδιοτήτων και υποχρεώσεων των δήμων για τα ζώα συντροφιάς.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Εσωτερικών, Προστασίας του Πολίτη και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ορίζονται η διαδικασία επιβολής και είσπραξης των προστίμων, υποβολής ένστασης, καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή της παρούσας.»

Άρθρο 35
Έκτακτη αποζημίωση προσωπικού
κτηνιατρικών υπηρεσιών και άλλων δομών
των Περιφερειών και του Υπουργείου
Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων

1. Στο κτηνιατρικό και λοιπό προσωπικό που υπηρετούσε για το χρονικό διάστημα από την 1η Απριλίου 2024 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024:

α) στις Διευθύνσεις Κτηνιατρικής και στις Διευθύνσεις Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής των Περιφερειών, και

β) στη Γενική Διεύθυνση Κτηνιατρικής του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, συμπεριλαμβανομένων των Κτηνιατρικών Εργαστηρίων και των Σχολών Επαγγελματιών Κρέατος,

και συμμετείχε στην αντιμετώπιση επιζωοτιών του χρονικού διαστήματος αυτού, καταβάλλεται αποζημίωση, εφάπαξ, έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.

2. Στο κτηνιατρικό και λοιπό επιστημονικό προσωπικό που υπηρετούσε για το χρονικό διάστημα από την 1η Απριλίου 2024 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024:

α) στον Οργανισμό Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων,

β) στον Οργανισμό Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων και

γ) στον Ελληνικό Γεωργικό Οργανισμό - ΔΗΜΗΤΡΑ, και συμμετείχε στην αντιμετώπιση επιζωοτιών του χρονικού διαστήματος αυτού, καταβάλλεται έκτακτη αποζημίωση, εφάπαξ, έως δύο χιλιάδες (2.000) ευρώ.

3. Το ύψος της αποζημίωσης των παρ. 1 και 2 καταβάλλεται με τη μισθοδοσία του μηνός Μαΐου 2025 και καθορίζεται ανά δικαιούχο, κατά περίπτωση, με απόφαση του Γενικού Διευθυντή Κτηνιατρικής για τους υπαλλήλους του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, του Διευθυντή της Διεύθυνσης Κτηνιατρικής ή αντίστοιχης δομής για κάθε Περιφέρεια και των Προέδρων των εποπτευομένων φορέων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για τους υπαλλήλους του αντίστοιχου φορέα.

4. Στο κτηνιατρικό και λοιπό επιστημονικό προσωπικό που υπηρετούσε για το χρονικό διάστημα από την 1η Απριλίου 2024 μέχρι και την 31η Δεκεμβρίου 2024, στις υπηρεσίες του Ενιαίου Φορέα Ελέγχου Τροφίμων (Ε.Φ.Ε.Τ.) και συμμετείχε στην αντιμετώπιση επιζωοτιών, καταβάλλεται έκτακτη αποζημίωση, εφάπαξ, έως χίλια (1.000) ευρώ. Το ύψος της αποζημίωσης της παρούσας ανά δικαιούχο καθορίζεται με απόφαση του Διοικητικού Συμβουλίου του Ε.Φ.Ε.Τ. και καταβάλλεται με τη μισθοδοσία του μηνός Μαΐου 2025.

5. Αν έχει καταβληθεί μισθός για χρονικό διάστημα μικρότερο από το οριζόμενο στις παρ. 1, 2 και 4, καταβάλλεται τμήμα της έκτακτης αποζημίωσης ανάλογο προς αυτό που αντιστοιχεί στο χρονικό διάστημα της απασχόλησης του δικαιούχου για την αντιμετώπιση των επιζωοτιών.

6. Εξαιρούνται από το πεδίο εφαρμογής του παρόντος, όσα μέλη του προσωπικού που απασχολείται στους φορείς των παρ. 1, 2 και 4 απουσίαζαν με οποιαδήποτε άδεια καθ' όλο το χρονικό διάστημα των παραγράφων

αυτών και όσα είχαν τεθεί σε αναστολή καθηκόντων κατ' εφαρμογή του άρθρου 206 του ν. 4820/2021 (Α' 42), περί υποχρεωτικότητας του εμβολιασμού. Εάν αρθεί η αναστολή με απόφαση του φορέα, ο δικαιούχος λαμβάνει τμήμα της έκτακτης αποζημίωσης, σύμφωνα με την παρ. 5.

7. Η έκτακτη αποζημίωση του παρόντος είναι ανεκχώρητη και ακατάσχετη, στα χέρια του Δημοσίου ή τρίτων, κατά παρέκκλιση κάθε άλλης αντίθετης διάταξης, δεν δεσμεύεται και δεν συμψηφίζεται με βεβαιωμένα χρέη προς τη Φορολογική Διοίκηση και το Δημόσιο εν γένει, τους Δήμους, τις Περιφέρειες, τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης ή τα πιστωτικά ιδρύματα.

Άρθρο 36
Σύναψη συμβάσεων προσωπικού ιδιωτικού
δικαίου ορισμένου χρόνου από τον Οργανισμό
Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων

Η διάρκεια των συμβάσεων προσωπικού Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου, που εγκρίνονται στο πλαίσιο του ετήσιου προγραμματισμού προσλήψεων έτους 2026 του άρθρου 51 του ν. 4622/2019 (Α' 133), περί ετήσιου προγραμματισμού ανθρώπινου δυναμικού του δημόσιου τομέα, για την κάλυψη των αναγκών του Οργανισμού Ελληνικών Γεωργικών Ασφαλίσεων (ΕΛ.Γ.Α.), δύναται, κατά παρέκκλιση του άρθρου 38 του ν. 4765/2021 (Α' 6), περί διάρκειας απασχόλησης προσωπικού με σχέση εργασίας Ιδιωτικού Δικαίου Ορισμένου Χρόνου για κάλυψη παροδικών αναγκών, να ανέρχεται σε ένα (1) έτος με δυνατότητα παράτασης για ένα (1) ακόμη έτος, με απόφαση του Προέδρου του ΕΛ.Γ.Α., η οποία εγκρίνεται από το ΔΣ του ΕΛ.Γ.Α.. Σε κάθε περίπτωση, ο συνολικός χρόνος διάρκειας των παραπάνω συμβάσεων, συμπεριλαμβανομένης της παράτασής τους, δεν υπερβαίνει το ανώτατο χρονικό διάστημα των είκοσι τεσσάρων (24) μηνών, σύμφωνα με το άρθρο 101 του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), περί ανώτατης διάρκειας των συμβάσεων.

Άρθρο 37
Επίλυση ζητημάτων εξέτασης αλιευτικών
προσφυγών - Αντικατάσταση παρ. 1,
τροποποίηση παρ. 4 και προσθήκη παρ. 5
στο άρθρο 11Α και τροποποίηση παρ. 6 και 7
άρθρου 13Α Αλιευτικού Κώδικα

1. Η παρ. 1 του άρθρου 11Α του Αλιευτικού Κώδικα (ν.δ. 420/1970, Α' 27), περί μεταβατικών διατάξεων για τις κυρώσεις αντικαθίσταται ως εξής:

«1. Για τις αλιευτικές προσφυγές κατά αποφάσεων των αρμοδίων αρχών της παρ. 2 του άρθρου 11 που αφορούν την επιβολή κυρώσεων σε επαγγελματικά και ερασιτεχνικά αλιευτικά σκάφη και στους κυβερνήτες αυτών, διακρίνονται οι εξής περιπτώσεις:

α) Αν έχουν υποβληθεί έως τις 31 Δεκεμβρίου 2015, θεωρούνται σιωπηρώς απορριφθείσες. Οι διοικητικές κυρώσεις που επιβλήθηκαν με τις ανωτέρω αποφάσεις και αφορούν την αφαίρεση άδειας επαγγελματικού ή ερασιτεχνικού αλιευτικού σκάφους ή την αφαίρεση ατομικής άδειας κυβερνήτη αλιευτικού σκάφους διαγράφο-

νται και τίθενται στο αρχείο με διαπιστωτική πράξη του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων. Εξαιρούνται από την εφαρμογή του προηγούμενου εδαφίου οι υποθέσεις που αφορούν παραβάσεις για αλιεία με δυναμίτιδα ή άλλες εκρηκτικές, τοξικές και επικίνδυνες ουσίες, σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 4.

β) Αν έχουν υποβληθεί από 1 Ιανουαρίου 2016 έως 31 Δεκεμβρίου 2020, ισχύει η περ. α). Επιπλέον των εξαιρέσεων της περ. α), εξαιρούνται από τη συγκεκριμένη ρύθμιση και:

βα) οι υποθέσεις που αφορούν σε παραβάσεις με αύξοντα αριθμό κατηγορίας 4, 7, 9, 10, 11 και 12 του Παραρτήματος Ι της υπ' αρ. 3866/78486/14.8.2015 απόφασης του Υφυπουργού Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Συμπληρωματικά μέτρα εφαρμογής των ενωσιακών διατάξεων του συστήματος επιβολής μορίων για σοβαρές παραβάσεις στον τομέα της αλιείας» (Β' 1587),

ββ) παραβάσεις που αφορούν σε επέμβαση σε κινητήρα για την αύξηση της ισχύος του πέραν των προβλεπόμενων ορίων,

βγ) παραβάσεις για την αλιεία ειδών υπό καθεστώς διαχείρισης που απαιτούν ειδική άδεια αλίευσης, καθώς και

βδ) παραβάσεις της αλιευτικής νομοθεσίας σε προστατευόμενες θαλάσσιες περιοχές (θαλάσσια πάρκα, τεχνητοί ύφαλοι).

γ) Αν έχουν υποβληθεί από 1ης Ιανουαρίου 2021 μέχρι την ημερομηνία της πρώτης συνεδρίασης του Συμβουλίου Εξέτασης Αλιευτικών Προσφυγών (Σ.Ε.Α.Π.) του άρθρου 13Α, εξετάζονται από τις τριμελείς Μεταβατικές Επιτροπές Εξέτασης Αλιευτικών Προσφυγών της παρ. 2.»

2. Στην παρ. 4 του άρθρου 11Α του Αλιευτικού Κώδικα οι λέξεις «που καταβάλλεται στον Πρόεδρο και στα μέλη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «που καταβάλλεται στον Πρόεδρο, στα μέλη, στους γραμματείς» και η παρ. 4 διαμορφώνεται ως εξής:

«4. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), η μηνιαία ή ανά συνεδρίαση αποζημίωση που καταβάλλεται στον Πρόεδρο, στα μέλη, στους γραμματείς, στους αναπληρωτές τους, καθώς και στους εισηγητές των Μεταβατικών Επιτροπών Εξέτασης Αλιευτικών Προσφυγών της παρ. 2.»

3. Στο άρθρο 11Α του Αλιευτικού Κώδικα προστίθεται παρ. 5 ως εξής:

«5. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζονται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας των Μεταβατικών Επιτροπών Εξέτασης Αλιευτικών Προσφυγών της παρ. 2, η διαδικασία λογοδοσίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.»

4. Στο άρθρο 13Α του Αλιευτικού Κώδικα, περί του Συμβουλίου Εξέτασης Αλιευτικών Προσφυγών, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) στην παρ. 6, μετά από τις λέξεις «οργάνωσης και λειτουργίας του Σ.Ε.Α.Π.» προστίθενται οι λέξεις «, η διαδικασία λογοδοσίας», β) στην παρ. 7, οι λέξεις «και στα μέλη» αντικαθίστανται από τις λέξεις «στα μέλη, στους γραμματείς», και οι παρ. 6 και 7 διαμορφώνονται ως εξής:

«6. Με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων καθορίζεται ο τρόπος οργάνωσης και λειτουργίας του Σ.Ε.Α.Π., η διαδικασία λογοδοσίας, καθώς και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα.

7. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, καθορίζεται, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), η μηνιαία ή ανά συνεδρίαση αποζημίωση που καταβάλλεται στον Πρόεδρο, στα μέλη, στους γραμματείς, στους αναπληρωτές τους, καθώς και στους εισηγητές του Σ.Ε.Α.Π.»

Άρθρο 38

Εγκατάσταση μονάδων Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας - Τροποποίηση παρ. 6 άρθρου 56 ν. 2637/1998

Στην περ. α) της παρ. 6 του άρθρου 56 του ν. 2637/1998 (Α' 200) προστίθενται νέα εδάφια, ενδέκατο και δωδέκατο, και η περ. α) διαμορφώνεται ως εξής:

«6. α) Σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται από τη Διεύθυνση Αγροτικής Ανάπτυξης της οικείας περιφερειακής ενότητας ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, απαγορεύεται η άσκηση οποιασδήποτε άλλης δραστηριότητας, εκτός από την αγροτική εκμετάλλευση αγροτική δραστηριότητα, κατά την έννοια του ν. 3874/2010 (Α' 151), και την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από σταθμούς Α.Π.Ε.

Για την αποδοχή αιτήσεων για χορήγηση Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης που υποβάλλονται στον αρμόδιο Διαχειριστή μετά από την έναρξη ισχύος της κοινής απόφασης του τετάρτου εδαφίου, προς εγκατάσταση φωτοβολταϊκών σταθμών εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW), στις ανωτέρω εκτάσεις, λαμβάνοντας υπόψη και την ισχύ σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα, απαιτείται η άσκηση καλλιεργητικής δραστηριότητας. Τα είδη και οι καλλιέργειες των φυτών υποδεικνύονται από μελέτη, όπως και οι συνθήκες της καλλιεργειάς τους. Κατόπιν διενέργειας της ως άνω μελέτης, με κοινή απόφαση των Υπουργών Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζονται οι κατηγορίες των αιτούντων, οι λεπτομέρειες, προϋποθέσεις και διαδικασίες για την εγκατάσταση των φωτοβολταϊκών σταθμών και την άσκηση της καλλιεργητικής δραστηριότητας.

Κάθε επέμβαση στις εκτάσεις αυτές είτε για τη μεταβολή του προορισμού τους και τη διάθεσή τους για άλλες χρήσεις είτε για την εκτέλεση έργων ή τη δημιουργία εγκαταστάσεων ή παροχή άλλων εξυπηρετήσεων μέσα σε αυτές, έστω και χωρίς μεταβολή της κατά προορισμό χρήσης τους, αποτελεί εξαιρετικό μέτρο και ενεργείται πάντοτε με βάση τους όρους και τις προϋποθέσεις που ορίζονται με κοινή απόφαση των αρμοδίων οργάνων των Υπουργείων Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και Περιβάλλοντος και Ενέργειας και μόνο για λόγους που εξυπηρετούν τον γεωργικό χαρακτήρα της αγροτικής εκμετάλλευσης ή την εγκατάσταση σταθμών Α.Π.Ε.

Η απαγόρευση αυτή δεν ισχύει εφόσον πρόκειται για εκτέλεση στρατιωτικών έργων, που αφορούν στην εθνική άμυνα της χώρας, καθώς και για την εκτέλεση μεγάλων αναπτυξιακών έργων του Δημοσίου και των Ο.Τ.Α., πρώτου και δεύτερου βαθμού, για την κατασκευή δικτύων μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου, υποσταθμών και εν γένει για την εκτέλεση κάθε έργου που αφορά στην υποδομή του ηλεκτρικού συστήματος και του δικτύου φυσικού αερίου, σταθμών αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας ή για περιπτώσεις Στρατηγικών Επενδύσεων, όπως αυτές προσδιορίζονται βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, ιδίως για επενδύσεις που αφορούν και συνδέονται με τη μεταποίηση αγροτικών προϊόντων και τη βιομηχανία τροφίμων.

Κτίρια και εγκαταστάσεις νομίμως υφιστάμενα προ της 3ης.12.2019 επί αγροτεμαχίων που έχουν χαρακτηριστεί ως αγροτικές γαίες υψηλής παραγωγικότητας, μπορούν να αλλάξουν χρήση, ώστε να αξιοποιηθούν για μεταποίηση αγροτικών προϊόντων.

Η ως άνω απαγόρευση δεν ισχύει και για την κατασκευή μικρών μονάδων επεξεργασίας λυμάτων, μικρής ισχύος, έως τριών χιλιάδων (3.000) ισοδυνάμων κατοίκων, από παρόχους υπηρεσιών ύδατος, σε όσες δημοτικές ενότητες, μετά από ειδική τεκμηρίωση της σκοπιμότητας και αναγκαιότητας της χωροθέτησης, κατασκευής και λειτουργίας τους, δεν υφίσταται λιγότερο περιβαλλοντικά επαχθής, τεχνικά εφικτή και βιώσιμη εναλλακτική λύση. Στην περίπτωση αυτή, οι μονάδες υποχρεούνται να διαθέτουν, κατά προτεραιότητα, προς επανάχρηση τα επεξεργασμένα λύματα για την άρδευση παρακείμενων γεωργικών εκτάσεων, σύμφωνα με τα κριτήρια της σχετικής κειμένης νομοθεσίας.

Ειδικά η παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μεγαλύτερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) απαγορεύεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Χωρικά Σχέδια του ν. 4447/2016 (Α' 241), εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στα εγκεκριμένα αυτά σχέδια.

Ειδικά η παραγωγή ενέργειας από φωτοβολταϊκούς σταθμούς εγκατεστημένης ισχύος μικρότερης ή ίσης του ενός μεγαβάτ (1 MW) επιτρέπεται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας, συμπεριλαμβανομένων των περιοχών της Αττικής, καθώς και των περιοχών της Επικράτειας που έχουν ήδη καθοριστεί ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας από εγκεκριμένα Γενικά Πολεοδομικά Σχέδια (Γ.Π.Σ.) ή Σχέδια Χωρικής Οικιστικής Οργάνωσης Ανοιχτής Πόλης (Σ.Χ.Ο.Ο.Α.Π.) του ν. 2508/1997 (Α' 124), σε Ζώνες Οικιστικού Ελέγχου (Ζ.Ο.Ε.) του άρθρου 29 του ν. 1337/1983 (Α' 33) και σε Τοπικά Πολεοδομικά Σχέδια

του ν. 4447/2016 (Α' 241), υπό την προϋπόθεση ότι οι φωτοβολταϊκοί σταθμοί, για τους οποίους χορηγούνται δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης από τον αρμόδιο Διαχειριστή, μετά την έναρξη ισχύος της υπό στοιχεία ΥΠΕΝ/ΔΑΠΕΕΚ/74123/2971/29.7.2020 κοινής απόφασης των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (Β' 3149), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%), καλύπτουν αγροτικές εκτάσεις που αθροιζόμενες με τις αγροτικές εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που έχουν ήδη τεθεί σε λειτουργία ή έχουν χορηγηθεί δεσμευτικές προσφορές σύνδεσης και τις εκτάσεις που καλύπτουν φωτοβολταϊκοί σταθμοί που εγκαθίστανται σύμφωνα με την παρ. 11 του άρθρου 51 του ν. 4178/2013 (Α' 174), δεν υπερβαίνουν το μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του συνόλου των καλλιεργούμενων εκτάσεων της κάθε Περιφερειακής Ενότητας.

Σταθμοί του Προγράμματος «Φωτοβολταϊκά στο χωράφι» που εγκαθίστανται σε αγροτεμάχια που χαρακτηρίζονται ως αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας δεν υπολογίζονται στο ποσοστό μηδέν κόμμα οχτώ τοις εκατό (0,8%) του προηγούμενου εδαφίου. Κατά την αίτηση των σταθμών αυτών στον αρμόδιο Διαχειριστή για χορήγηση οριστικής προσφοράς σύνδεσης ή σύναψη Σύμβασης Σύνδεσης σε περίπτωση Γνωστοποιούμενων Σταθμών, δεν απαιτείται η προσκόμιση δικαιολογητικών από τα οποία να προκύπτει ο χαρακτηρισμός της γεωργικής γης.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας, Εσωτερικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, που εκδίδεται μέσα σε δύο (2) μήνες από τη θέση σε ισχύ της παρούσας διάταξης καθορίζεται η ισχύς σε μεγαβάτ (MW) των φωτοβολταϊκών σταθμών που επιτρέπεται να εγκατασταθούν σε αγροτική γη υψηλής παραγωγικότητας σε κάθε Περιφερειακή Ενότητα και προσδιορίζονται οι ενέργειες των αρμόδιων υπηρεσιών.

Για τον ανωτέρω καθορισμό χρησιμοποιούνται τα στοιχεία της Ετήσιας Γεωργικής Στατιστικής Έρευνας του έτους 2017 της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής και λαμβάνεται υπόψη μία τυπική στρεμματική κάλυψη ανά μονάδα ισχύος των φωτοβολταϊκών σταθμών. Με την απόφαση αυτή δύναται να επιβάλλονται περιορισμοί ως προς το είδος των καλλιεργούμενων εκτάσεων, ενώ μπορεί να περιορίζεται και το ως άνω ποσοστό σε συγκεκριμένες Περιφερειακές Ενότητες.

Με κοινή απόφαση των Υπουργών Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων μπορεί να προσδιορίζονται περιορισμοί στον τρόπο θεμελίωσης των βάσεων στήριξης των φωτοβολταϊκών συστημάτων, καθώς και υποχρεώσεις για την αποκατάσταση του γηπέδου μετά την αποξήλωση φωτοβολταϊκών σταθμών.».

Άρθρο 39 **Χρηματοδότηση της εξυγίανσης των** **Ναυπηγείων Ελευσίνας**

Το τρίτο εδάφιο και η υποπερ. αα) της περ. α) της παρ. 2 του άρθρου 167 του ν. 4738/2020 (Α' 207), περί κατάταξης των πιστωτών, εφαρμόζονται και για τη χρη-

ματοδότηση από την «U.S. International Development Finance Corporation» των εταιρειών με τις επωνυμίες «ONEX ELEFSIS SHIPYARDS AND INDUSTRIES M.A.E.» και «ONEX ELEFSIS NAVAL AND MARITIME A.E.», στις οποίες μεταβιβάζεται μέρος του ενεργητικού και του παθητικού της εταιρείας με την επωνυμία «Ναυπηγικές και Βιομηχανικές Επιχειρήσεις Ελευσίνας Α.Ε.» (Ν.Β.Ε.Ε. Α.Ε.), για τη συνέχιση της επιχειρηματικής δραστηριότητας του τμήματος της επιχείρησης που μεταβιβάζεται και αναλαμβάνεται από τις εταιρείες αυτές.

Άρθρο 40

Ρύθμιση μισθολογικών θεμάτων του

Υπουργείου Ανάπτυξης - Τροποποίηση παρ. 3

άρθρου 80 και παρ. 17 άρθρου 85 ν. 4399/2016

1. Αποδοχές που καταβλήθηκαν στο προσωπικό του Οργανισμού Βιομηχανικής Ιδιοκτησίας από την έναρξη ισχύος του άρθρου 65 του ν. 4409/2016 (Α' 136) έως τις 31 Μαρτίου 2018 θεωρούνται νόμιμες και δεν αναζητούνται.

2. Οι δαπάνες που πραγματοποιήθηκαν και αφορούν στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης ελέγχου της Διυπηρεσιακής Μονάδας Ελέγχου Αγοράς (Δι.Μ.Ε.Α.) του Υπουργείου Ανάπτυξης και παρασχέθηκαν με την υπ' αρ. 56874/17.7.2024 (ΑΔΑΜ: 245ΥΜΝ015146715) σύμβαση έως και τη λύση αυτής, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση των ν. 4412/2016 (Α' 147) και 4270/2014 (Α' 143). Οι δαπάνες της παρούσας εκκαθαρίζονται και εξοφλούνται σε βάρος των πιστώσεων του Εθνικού Προγράμματος Ανάπτυξης του Υπουργείου Ανάπτυξης του οικονομικού έτους 2025, με τις προϋποθέσεις ότι: α) είναι εντός των εγκεκριμένων πιστώσεων του προϋπολογισμού του έτους αναφοράς και β) έχουν πιστοποιηθεί από το αρμόδιο όργανο της περ. β της παρ. 11 του άρθρου 221 του ν. 4412/2016, περί οργάνων διενέργειας διαδικασιών ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων συμβάσεων.

3. Η παρ. 3 του άρθρου 80 του ν. 4399/2016 (Α' 117), περί καθορισμού παραβόλων για την εκτέλεση διαδικασιών ελέγχου επενδυτικών σχεδίων υπαχθέντων στους ν. 3299/2004 (Α' 261) και 3908/2011 (Α' 8), αντικαθίσταται ως εξής:

«3. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών καθορίζονται οι αποζημιώσεις των μελών, των εισηγητών και των γραμματέων των οργάνων που συμμετέχουν στις διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων ανάλογα με το ύψος και το είδος των επενδυτικών σχεδίων.

Για τον καθορισμό των αποζημιώσεων των δημοσίων υπαλλήλων και των λοιπών υπαλλήλων φορέων της Γενικής Κυβέρνησης, μελών του μητρώου του άρθρου 117, μελών, εισηγητών, γραμματέων των επιτροπών των άρθρων 118, 119, 121, 122 και 123 και των οργάνων ελέγχου του άρθρου 120 του ν. 4887/2022 (Α' 16), που προσδιορίζονται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών της παρ. 16 του άρθρου 129 του ν. 4887/2022, δεν εφαρμόζεται το άρθρο 21 του ν. 4354/2015 (Α' 176), περί αμοιβών

συλλογικών οργάνων. Οι προβλεπόμενες αποζημιώσεις καταβάλλονται εφόσον τα μέλη, οι εισηγητές και οι γραμματείς των επιτροπών και των οργάνων ελέγχου εργάζονται εκτός του κανονικού ωραρίου εργασίας και εκτός του χρόνου που καλύπτεται από υπερωριακή απασχόληση. Οι αποζημιώσεις καταβάλλονται ανά συνεδρίαση, ανάλογα με το ύψος και το είδος των επενδυτικών σχεδίων και δεν καταβάλλεται αποζημίωση για περισσότερες της μιας (1) συνεδριάσεις ανά επενδυτικό σχέδιο. Οι σχετικές δαπάνες αποζημιώσεων καλύπτονται από το εθνικό σκέλος του Αναπτυξιακού Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Ανάπτυξης.

Σε όλα τα μέλη, εισηγητές και γραμματείς των οργάνων αξιολόγησης, ελέγχου και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων τα όρια αποζημιώσεων υπολογίζονται σωρευτικά σε ετήσια βάση και όχι πέραν του ποσού των έξι χιλιάδων οκτακοσίων (6.800) ευρώ, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015, μη συμπεριλαμβανομένης της πρόσθετης αμοιβής επίτευξης στόχων.

Για τα μέλη των Εθνικών Μητρώων Πιστοποιημένων Αξιολογητών και Ελεγκτών που προέρχονται από τον ιδιωτικό τομέα δεν ισχύουν οι περιορισμοί της παρ. 1 του άρθρου 21 του ν. 4354/2015.

Η παρούσα ισχύει από την έναρξη ισχύος της υπ' αρ. 47160/2023 κοινής απόφασης των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων και Οικονομικών «Καθορισμός αποζημιώσεων των συμμετεχόντων στις διαδικασίες αξιολόγησης, ελέγχου και παρακολούθησης των επενδυτικών σχεδίων των αναπτυξιακών νόμων, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4887/2022 (Β' 3408)».

4. Στο τρίτο εδάφιο της παρ. 17 του άρθρου 85 του ν. 4399/2016, επέρχονται οι ακόλουθες τροποποιήσεις: α) η λέξη «μηνιαία» διαγράφεται, β) οι λέξεις «δύνανται να ανέρχονται μέχρι του ποσού των χιλίων διακοσίων (1.200) ευρώ και» διαγράφονται, γ) οι λέξεις «συμπεριλαμβανομένης και» αντικαθίστανται από τις λέξεις «μη συμπεριλαμβανομένης» και η παρ. 17 διαμορφώνεται ως εξής:

«17. Μέχρι την έκδοση της κοινής υπουργικής απόφασης της παρ. 3 του άρθρου 80, καθώς και των παραγράφων 4 του άρθρου 24, 4 του άρθρου 25 και 2 του άρθρου 27, διατηρείται σε ισχύ η υπ' αρ. 2/88585/0022/21.12.2012 κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων (Υ.Ο.Δ.Δ. 592).

Οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην 26226/3.3.2017 απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 117) αφορούν ποσά πλέον Φ.Π.Α. και έχουν εφαρμογή από την έναρξη ισχύος της ανωτέρω απόφασης. Τα όρια αποζημιώσεων της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 5 της απόφασης του προηγούμενου εδαφίου υπολογίζονται σωρευτικά σε ετήσια βάση και όχι πέραν του ποσού των έξι χιλιάδων οκτακοσίων (6.800) ευρώ κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4354/2015, μη συμπεριλαμβανομένης τυχόν πρόσθετης αμοιβής επίτευξης στόχων.

Οι αποζημιώσεις που προβλέπονται στην υπ' αρ. 26226/3.3.2017 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Ανάπτυξης και Οικονομικών (Υ.Ο.Δ.Δ. 117)

και αφορούν αμοιβές δημοσίων υπαλλήλων και λοιπών υπαλλήλων φορέων Γενικής Κυβέρνησης, ως μελών των Μητρώων Πιστοποιημένων Ελεγκτών και Αξιολογητών (ΕΜΠΕ και ΕΜΠΑ), από 1.1.2017 και εφεξής κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4172/2013 θεωρούνται πρόσθετες αμοιβές. Για τα Μέλη των Μητρώων ΕΜΠΕ και ΕΜΠΑ που είναι ιδιώτες και που για την καταβολή των αποζημιώσεων της ως άνω απόφασης απαιτείται να εκδίδονται παραστατικά παρεχόμενων υπηρεσιών (τίτλοι κτήσης) δίνεται η δυνατότητα από 1.1.2017 και εφεξής, κατά παρέκκλιση του άρθρου 21 του ν. 4172/2013, οι τίτλοι κτήσης να εκδίδονται καθ' υπέρβαση του ανώτατου ορίου έκδοσης των δύο τίτλων κτήσης ανά εξάμηνο, μόνο για τις συναλλαγές που αφορούν στην ιδιότητά τους, ως Μελών των Μητρώων αυτών.».

Άρθρο 41

Υπολογισμός εισφορών μισθωτών πλήρους απασχόλησης και εργοδοτών στις περιπτώσεις των άρθρων 143, 184 και 209 του π.δ. 80/2022

Στην περίπτωση προσαύξησης των αποδοχών των εργαζόμενων πλήρους απασχόλησης κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 143, περί επιδόματος νυκτερινής εργασίας, 184, περί αμοιβής υπερεργασίας και υπερωρίας και 209, περί προσαύξησης αμοιβής για εργασία κατά τις Κυριακές και τις αργίες του Κώδικα Ατομικού Εργατικού Δικαίου (π.δ. 80/2022, Α' 222), το συνολικό ποσό της ασφαλιστικής εισφοράς ασφαλισμένων μισθωτών και εργοδοτών υπολογίζεται επί του ποσού των πάσης φύσεως αποδοχών των εργαζομένων, χωρίς να προσμετράται η προσαύξηση αυτή, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής διάταξης.

Άρθρο 42

Ρύθμιση ληξιπρόθεσμων οφειλών μη μισθωτών και αγροτών από απασχόληση συνταξιούχων

Ληξιπρόθεσμες οφειλές, μέχρι την 31η Μαρτίου 2025, προς τον Ηλεκτρονικό Εθνικό Φορέα Κοινωνικής Ασφάλισης (ε-Ε.Φ.Κ.Α.), μαζί με τις πάσης φύσεως προσαυξήσεις και πρόσθετα τέλη, οι οποίες προέρχονται από τη μη καταβολή των ασφαλιστικών εισφορών και του μη ανταποδοτικού χαρακτήρα πόρου υπέρ ε-Ε.Φ.Κ.Α. των περ. β) και γ) της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016 (Α' 85), περί απασχόλησης συνταξιούχων, κατά παρέκκλιση της παρ. 11 του ίδιου άρθρου, κεφαλαιοποιούνται και παρακρατούνται σε είκοσι τέσσερις (24) ισόποσες μηνιαίες δόσεις από το σύνολο των καταβαλλόμενων συντάξεων. Ο οφειλέτης δύναται να δηλώσει ότι δεν επιθυμεί την παρακράτηση και να καταβάλει το οφειλόμενο ποσό εφάπαξ. Το ποσό της κύριας οφειλής που υπάγεται στο παρόν επιβαρύνεται, από τον μήνα υπαγωγής στη ρύθμιση, με το επιτόκιο της περ. 8 της υποπαρ. ΙΑ.1 του άρθρου πρώτου του ν. 4152/2013 (Α' 107), περί πάγιας ρύθμισης οφειλόμενων εισφορών στους φορείς κοινωνικής ασφάλισης. Για τις οφειλές που γεννώνται από την ίδια αιτία, μετά από την ημερομηνία του πρώτου εδαφίου, εφαρμόζεται η παρ. 11 του άρθρου 20 του ν. 4387/2016.

Άρθρο 43

Ρύθμιση βεβαιωμένων οφειλών για τις οποίες έχουν χορηγηθεί παράταση καταβολής και αναστολή είσπραξης για την αντιμετώπιση έκτακτων αναγκών λόγω της κακοκαιρίας «Daniel»

1. Οφειλές φυσικών και νομικών προσώπων και οντοτήτων, βεβαιωμένες στην Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων, ανεξαρτήτως του αν έχουν ενταχθεί σε ρύθμιση, για τις οποίες, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση της κακοκαιρίας «Daniel», έχει χορηγηθεί αναστολή είσπραξης ή παράταση καταβολής που λήγει από τις 28 Φεβρουαρίου 2025 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2025, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Α. 1143/21.9.2023 απόφαση του Υφυπουργού Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών «Παράταση καταβολής και αναστολή είσπραξης βεβαιωμένων οφειλών για τα φυσικά και νομικά πρόσωπα που επλήγησαν από τα έντονα καιρικά φαινόμενα (ισχυρές βροχοπτώσεις, πλημμύρες) που εκδηλώθηκαν τον Σεπτέμβριο του 2023» (Β' 5599), τελούν σε αναστολή είσπραξης και καταβολής κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία λήξης της αναστολής είσπραξης ή της παράτασης καταβολής έως τις 31 Ιουλίου 2025.

2. Πάσης φύσεως ασφαλιστικές εισφορές, τρέχουσες και καθυστερούμενες, φυσικών και νομικών προσώπων και οντοτήτων για τις οποίες, στο πλαίσιο αντιμετώπισης των έκτακτων αναγκών που προέκυψαν από την εκδήλωση της κακοκαιρίας «Daniel», έχει χορηγηθεί αναστολή καταβολής ή παράταση αναστολής καταβολής που λήγει από τις 28 Φεβρουαρίου 2025 μέχρι τις 31 Μαρτίου 2025, σύμφωνα με την υπό στοιχεία Δ.15/Δ'/54593/23.12.2024 απόφαση του Υφυπουργού Εργασίας και Κοινωνικής Ασφάλισης «Τροποποίηση της υπό στοιχεία Δ.15/Δ'/80782/12.09.2023 υπουργικής απόφασης «Αναστολή καταβολής ασφαλιστικών εισφορών, δόσεις και παρατάσεις καταβολών για τους πληγέντες από πλημμύρες» (Β' 5415)» (Β' 7223), τελούν σε αναστολή καταβολής κατά το χρονικό διάστημα από την ημερομηνία λήξης της αναστολής καταβολής ή της παράτασης καταβολής έως τις 31 Ιουλίου 2025.

3. Κατά το χρονικό διάστημα των παρ. 1 και 2 οι οφειλές δεν επιβαρύνονται με προσαυξήσεις ή τόκους εκπρόθεσμης καταβολής σύμφωνα με το άρθρο 6 του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων (ν. 4978/2022, Α' 190) και το άρθρο 52 του Κώδικα Φορολογικής Διαδικασίας (ν. 5104/2024, Α' 58).

Άρθρο 44

Παρατάσεις ρυθμίσεων

1. Το χρονικό διάστημα της παρ. 3 του άρθρου 41 του ν. 5167/2024 (Α' 207), περί μεταβατικών διατάξεων για τον Νέο Οικοδομικό Κανονισμό (ν. 4067/2012, Α' 79), παρατείνεται έως τις 30.4.2025.

2. Η κατ' εξαίρεση χορήγηση ασφαλιστικής ικανότητας στα πρόσωπα και στα μέλη των οικογενειών τους του άρθρου 57 του ν. 5092/2024 (Α' 33) παρατείνεται για το χρονικό διάστημα από την 1η Μαρτίου 2025 έως την 28η Φεβρουαρίου 2026.

3. Η ισχύς της παρ. 2Α του άρθρου 60 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών, Προϊκών και Κερδών από Τυχερά Παίγνια (ν. 2961/2001, Α' 266) αρχίζει από την 1η Ιανουαρίου 2026. Η παρούσα ισχύει από τις 2 Φεβρουαρίου 2024.

Άρθρο 45 **Προσωρινή αναστολή κτηματολογικών** **αγωγών με ενάγον το Δημόσιο**

1. Από την έναρξη ισχύος του παρόντος και μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2025 το Δημόσιο δεν καταθέτει αγωγές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 (Α' 275), περί πρώτων εγγραφών και προθεσμίας αμφισβήτησης. Αν κατά το χρονικό διάστημα του προηγούμενου εδαφίου συμπληρώνεται ο χρόνος αποσβεστικής προθεσμίας, αυτός παρατείνεται μέχρι την 31η Δεκεμβρίου 2025.

2. Σε δίκες που έχουν αντικείμενο τις αγωγές της παρ. 2 του άρθρου 6 του ν. 2664/1998 με ενάγον το Δημόσιο και είναι εκκρεμείς στον πρώτο βαθμό κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος:

α) Οι προθεσμίες των άρθρων 237 και 238 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας (Κ.Πολ.Δ., π.δ. 503/1985, Α' 182) που λήγουν μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2025 εκκινούν εκ νέου από την ημερομηνία αυτή,

β) μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2025 δεν ορίζονται δικαστές ή συνθέσεις του πολυμελούς πρωτοδικείου ή εισηγητές δικαστές για υποθέσεις και ημέρα και ώρα συζήτησης στο ακροατήριο, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 237 του Κ.Πολ.Δ.,

γ) υποθέσεις, των οποίων η ημέρα και ώρα συζήτησης έχουν οριστεί για το χρονικό αυτό διάστημα, αποσύρονται από τα πινάκια και επαναπροσδιορίζονται οίκοθεν μετά την 30ή Σεπτεμβρίου 2025, σύμφωνα με την παρ. 6 του άρθρου 237 του Κ.Πολ.Δ.,

δ) κατά το χρονικό διάστημα της παρ. 1 δεν εκδίδονται διατάξεις της παρ. 8 του άρθρου 237 του Κ.Πολ.Δ. και αποφάσεις, επί των εκκρεμών υποθέσεων.

3. Μετά από αίτηση του αντιδίκου του Δημοσίου που υποβάλλεται στον Πρόεδρο του τριμελούς συμβουλίου, επιτρέπεται η κατά παρέκκλιση της παρ. 2 κανονική πρόοδος της δίκης. Στην περίπτωση αυτή, η πράξη του Προέδρου του τριμελούς συμβουλίου που δέχεται το αίτημα επιδίδεται στο Δημόσιο με επιμέλεια του αιτούντος. Προθεσμίες που δεν έχουν λήξει μέχρι την επίδοση, επανεκκινούν από αυτήν.

4. Ο χρόνος από τη συζήτηση υπόθεσης της παρ. 2 μέχρι την 30ή Σεπτεμβρίου 2025 ή την 31η Δεκεμβρίου 2025 σε περίπτωση εφαρμογής του δεύτερου εδαφίου της παρ. 1 δεν προσμετράται στο διάστημα οκτώ (8) μηνών του άρθρου 307 του Κ.Πολ.Δ.

Άρθρο 46 **Αποκατάσταση ζημιών από τρομοκρατικές** **ενέργειες σε κτίριο μέσω δωρεάς προς το** **ελληνικό Δημόσιο - Χρηματικό βοήθημα** **για μίσθωση κατοικίας και αντικατάσταση** **οικοσκευής προς τα πληγέντα φυσικά πρόσωπα**

1. Το Δημόσιο αναλαμβάνει την αυτούσια αποκατάσταση του κτιρίου της παρ. 1 του άρθρου 28 του ν. 5167/2024 (Α' 207) που έχει πληγεί από την τρομο-

κρατική ενέργεια της 31ης Οκτωβρίου 2024, σύμφωνα με τις διαπιστώσεις της έκθεσης αυτοψίας του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδος που προβλέπεται στην ανωτέρω διάταξη, για τις ζημίες που έχουν επέλθει στο κτίριο και τις επεμβάσεις που απαιτούνται για την αποκατάσταση των ζημιών. Η αποκατάσταση του προηγούμενου εδαφίου, η οποία περιλαμβάνει και την αναγκαία αντισεισμική θωράκιση του κτιρίου, υλοποιείται μέσω δωρεάς εκτέλεσης έργου προς το ελληνικό Δημόσιο, η οποία εγκρίνεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην οποία αναφέρονται ο δωρητής, η έκταση και η αξία του έργου, καθώς και κάθε άλλο ειδικότερο ζήτημα για την αποκατάσταση των υλικών ζημιών.

2. Αρμόδια για την έκδοση των οικοδομικών αδειών που σχετίζονται με την εκτέλεση οικοδομικών εργασιών για την υλοποίηση της δωρεάς και την εκτέλεση των έργων της παρ. 1 ορίζεται η Διεύθυνση Αρχιτεκτονικής, Οικοδομικών Κανονισμών και Αδειοδοτήσεων του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας.

3. Η εκτέλεση του έργου της παρ. 1 γίνεται με ευθύνη και δαπάνες του δωρητή, σύμφωνα με τους όρους και τις τεχνικές και άλλες προδιαγραφές και τις μελέτες που αναφέρονται στη δωρεά και αποτελούν Παράρτημα αυτής, μέχρι το ποσό του προϋπολογισμού που αναφέρεται στη δωρεά.

4. Η παραλαβή του έργου γίνεται από επιτροπή παραλαβής.

5. Στα πρόσωπα που είχαν κατά την 31η Οκτωβρίου 2024 την κύρια κατοικία τους και διαθέτουν πλήρη κυριότητα ή δικαίωμα επικαρπίας ή δικαίωμα οίκησης ή δικαίωμα χρήσης λόγω δωρεάν παραχώρησης στο κτίριο της παρ. 1, χορηγείται εφάπαξ χρηματικό βοήθημα για μίσθωση κατοικίας που ορίζεται στο ποσό των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ για το μονομελές νοικοκυριό ή των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ για δύο (2) συνοικούντα πρόσωπα. Το ανωτέρω βοήθημα προσαυξάνεται κατά χίλια (1.000) ευρώ για έκαστο επιπλέον προστατευόμενο συνοικούντο μέλος και κατά χίλια (1.000) ευρώ για έκαστο προστατευόμενο συνοικούντο μέλος με αναπηρία. Εξαιρούνται από την καταβολή του ανωτέρω βοηθήματος όσοι έχουν πλήρη κυριότητα ή επικαρπία ακινήτου, το οποίο δεν χρησιμοποιείται, άλλως είναι κενό ή δικαίωμα οίκησης ή δικαίωμα χρήσης σε κτίσμα με χρήση κατοικίας κείμενο εντός της Περιφέρειας Αττικής.

6. α) Για την αντικατάσταση των οικοσκευών που καταστράφηκαν ολοσχερώς ή μερικώς συνεπεία της τρομοκρατικής ενέργειας στο κτίριο της παρ. 1, χορηγείται ανά κατοικία στα φυσικά πρόσωπα που χρησιμοποιούσαν το εν λόγω κτίριο ως κύρια ή δευτερεύουσα κατοικία και είναι πλήρεις κύριοι ή επικαρπωτές ή μισθωτές, με εξαίρεση τους μισθωτές των βραχυχρόνιων μισθώσεων:

αα) το ποσό των έξι χιλιάδων (6.000) ευρώ, εφόσον η οικοσκευή έχει υποστεί βαριές βλάβες,

αβ) το ποσό των τεσσάρων χιλιάδων (4.000) ευρώ, εφόσον η οικοσκευή έχει υποστεί μεσαίες βλάβες,

αγ) το ποσό των δύο χιλιάδων (2.000) ευρώ, εφόσον η οικοσκευή έχει υποστεί ελαφρές βλάβες.

Η καταγραφή της κατάστασης της οικοσκευής προκύπτει από έκθεση που συντάσσεται μετά από αυτοψία κλιμακίου της Γενικής Διεύθυνσης Αποκατάστασης Επιπτώσεων Φυσικών Καταστροφών (ΓΔΑΕΦΚ) της Γενικής Γραμματείας Αποκατάστασης Φυσικών Καταστροφών και Κρατικής Αρωγής του Υπουργείου Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας και κοινοποιείται στον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ).

Σε περίπτωση περισσότερων του ενός ιδιοκτητών με πλήρη κυριότητα ή περισσότερων του ενός επικαρπωτών, η αίτηση υποβάλλεται από καθέναν και χορηγείται χρηματικό ποσό, ανάλογα με το ποσοστό πλήρους κυριότητας ή επικαρπίας του καθενός. Σε περίπτωση περισσότερων του ενός μισθωτών, η αίτηση υποβάλλεται από τον μισθωτή που αναφέρεται πρώτος στη Δήλωση Πληροφοριακών Στοιχείων Μίσθωσης Ακίνητης Περιουσίας που έχει υποβληθεί για τη σχετική μίσθωση, στον οποίο και χορηγείται το ποσό ενίσχυσης. Ειδικά για τις οικοσκευές μισθωτών ακινήτων, η χορήγηση γίνεται με βάση την αίτηση που υποβάλλει ο εκμισθωτής για το ακίνητο αυτό, υπέχοντας σχετική υποχρέωση.

β) Για τη μεταφορά της οικοσκευής των ενοίκων ή ιδιοκτητών των διαμερισμάτων του κτιρίου της παρ. 1 που δεν έχει υποστεί καταστροφή, από το εν λόγω κτίριο σε χώρους που υποδεικνύονται από τους ιδιοκτήτες των κινήτων, καταβάλλεται από το Δημόσιο ποσό που ανέρχεται στο ογδόντα τοις εκατό (80 %) της σχετικής δαπάνης εφόσον η μεταφορά της οικοσκευής πραγματοποιείται εντός της Περιφέρειας Αττικής με ανώτατο όριο το ποσό των χιλίων πεντακοσίων (1.500) ευρώ.

7. Τα χρηματικά βοηθήματα των παρ. 5 και 6 καταβάλλονται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) με επιχορήγηση από το Υπουργείο Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας, κατόπιν υποβολής αίτησης - υπεύθυνης δήλωσης από τους ενδιαφερομένους με τα απαιτούμενα δικαιολογητικά σύμφωνα με την κοινή απόφαση της παρ. 10.

8. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Περιβάλλοντος και Ενέργειας και Προστασίας του Πολίτη ορίζονται η σύνθεση, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος λειτουργίας της επιτροπής της παρ. 4.

9. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, Κοινωνικής Συνοχής και Οικογένειας και Κλιματικής Κρίσης και Πολιτικής Προστασίας μπορεί να εξειδικεύονται οι προϋποθέσεις χορήγησης και οι κατηγορίες δικαιούχων των χρηματικών βοηθη-

μάτων του παρόντος. Με όμοια απόφαση, καθορίζονται η διαδικασία, τα στοιχεία και τα δικαιολογητικά που απαιτούνται κατά περίπτωση, οι κατηγορίες που εμπίπτουν στην έννοια των προστατευόμενων συνοικούντων μελών, οι προθεσμίες, η διαδικασία ελέγχου της πλήρωσης των προϋποθέσεων χορήγησης, οι τεχνικές λεπτομέρειες και τα ειδικότερα ζητήματα για το περιεχόμενο και την υποβολή της σχετικής αίτησης, η διαδικασία, οι αρμοδιότητες και ο τρόπος έγκρισης, πληρωμής και καταβολής των χρηματικών βοηθημάτων από τον ΟΠΕΚΑ, οι προϋποθέσεις και η διαδικασία ελέγχου και ανάκλησης εγκριτικών αποφάσεων του ΟΠΕΚΑ και η διαδικασία ανάκτησης στην περίπτωση αχρεωστήτως καταβληθέντων ποσών από τον ΟΠΕΚΑ, τα σχετικά ζητήματα για την εφαρμογή του ν. 4624/2019 (Α' 137) και του Κανονισμού (ΕΕ) 2016/679 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 27ης Απριλίου 2016 (Γενικός Κανονισμός για την Προστασία Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα, ΕΕ L 119), για την προστασία των φυσικών προσώπων έναντι της επεξεργασίας των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα και για την ελεύθερη κυκλοφορία των δεδομένων αυτών και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή του παρόντος.

10. Η Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας δύναται, για το χρονικό διάστημα κατά το οποίο υφίστανται ανάγκες παροχής υπηρεσιών διαμονής (στέγαση, σίτιση και στάθμευση) κατοίκων που απομακρύνθηκαν από τις οικίες τους ή από τον χώρο διαμονής τους εξαιτίας των ζημιών που προκλήθηκαν από την τρομοκρατική ενέργεια που έλαβε χώρα την 31η Οκτωβρίου 2024 επί του κτιρίου της παρ. 1, να αναθέτει και να συνάπτει συμβάσεις για την κάλυψη των ως άνω αναγκών, σύμφωνα με τις κείμενες εθνικές διατάξεις περί δημοσίων συμβάσεων. Κάθε είδους δαπάνες που διενεργήθηκαν για την κάλυψη των αναγκών του πρώτου εδάφιου ή για τις οποίες έχει εκδοθεί απόφαση ανάληψης υποχρέωσης για την πραγματοποίησή τους μέχρι την έναρξη ισχύος του παρόντος, θεωρούνται νόμιμες και κανονικές, κατά παρέκκλιση κάθε γενικής ή ειδικής εθνικής διάταξης.

ΜΕΡΟΣ ΣΤ' ΕΝΑΡΞΗ ΙΣΧΥΟΣ

Άρθρο 47 Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος αρχίζει από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στις επιμέρους διατάξεις του.

Παραγγέλλομε τη δημοσίευση του παρόντος στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως και την εκτέλεσή του ως νόμου του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2025

Η Πρόεδρος της Δημοκρατίας

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΣΑΚΕΛΛΑΡΟΠΟΥΛΟΥ

Οι Υπουργοί

Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΧΑΤΖΗΔΑΚΗΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Εθνικής Οικονομίας
και Οικονομικών

ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΠΑΠΑΘΑΝΑΣΗΣ

Εσωτερικών

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΛΙΒΑΝΙΟΣ

Αναπληρωτής Υπουργός
Παιδείας, Θρησκευμάτων
και Αθλητισμού

ΙΩΑΝΝΗΣ ΒΡΟΥΤΣΗΣ

Υγείας

ΣΠΥΡΙΔΩΝ - ΑΔΩΝΙΣ ΓΕΩΡΓΙΑΔΗΣ

Προστασίας του Πολίτη

ΜΙΧΑΗΛ ΧΡΥΣΟΧΟΪΔΗΣ

Περιβάλλοντος
και Ενέργειας

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΚΥΛΑΚΑΚΗΣ

Ανάπτυξης

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ

Εργασίας και
Κοινωνικής Ασφάλισης

ΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΕΩΣ

Δικαιοσύνης

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

Κοινωνικής Συνοχής
και Οικογένειας

ΣΟΦΙΑ ΖΑΧΑΡΑΚΗ

Αγροτικής Ανάπτυξης
και Τροφίμων

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΤΣΙΑΡΑΣ

Ναυτιλίας
και Νησιωτικής Πολιτικής

ΧΡΗΣΤΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΙΔΗΣ

Ψηφιακής
Διακυβέρνησης

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΠΑΣΤΕΡΓΙΟΥ

Κλιματικής Κρίσης
και Πολιτικής Προστασίας

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΙΚΙΛΙΑΣ

Επικρατείας

ΧΡΗΣΤΟΣ - ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΣΚΕΡΤΣΟΣ

Θεωρήθηκε και τέθηκε η Μεγάλη Σφραγίδα του Κράτους.

Αθήνα, 5 Μαρτίου 2025

Ο επί της Δικαιοσύνης Υπουργός

ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΦΛΩΡΙΔΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Το Εθνικό Τυπογραφείο αποτελεί δημόσια υπηρεσία υπαγόμενη στην Προεδρία της Κυβέρνησης και έχει την ευθύνη τόσο για τη σύνταξη, διαχείριση, εκτύπωση και κυκλοφορία των Φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ), όσο και για την κάλυψη των εκτυπωτικών - εκδοτικών αναγκών του δημοσίου και του ευρύτερου δημόσιου τομέα (ν. 3469/2006/Α' 131 και π.δ. 29/2018/Α' 58).

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

- Τα **ΦΕΚ σε ηλεκτρονική μορφή** διατίθενται δωρεάν στο **www.et.gr**, την επίσημη ιστοσελίδα του Εθνικού Τυπογραφείου. Όσα ΦΕΚ δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωριστεί στην ανωτέρω ιστοσελίδα, ψηφιοποιούνται και αποστέλλονται επίσης δωρεάν με την υποβολή αίτησης, για την οποία αρκεί η συμπλήρωση των αναγκαίων στοιχείων σε ειδική φόρμα στον ιστότοπο **www.et.gr**.
- Τα **ΦΕΚ σε έντυπη μορφή** διατίθενται σε μεμονωμένα φύλλα είτε απευθείας από το Τμήμα Πωλήσεων και Συνδρομητών, είτε ταχυδρομικά με την αποστολή αιτήματος παραγγελίας μέσω των ΚΕΠ, είτε με ετήσια συνδρομή μέσω του Τμήματος Πωλήσεων και Συνδρομητών. Το κόστος ενός ασπρόμαυρου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,00 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,20 €. Το κόστος ενός έγχρωμου ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1,50 €, αλλά για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο (ή μέρος αυτού) προσαυξάνεται κατά 0,30 €. Το τεύχος Α.Σ.Ε.Π. διατίθεται δωρεάν.

• Τρόποι αποστολής κειμένων προς δημοσίευση:

- A. Τα κείμενα προς δημοσίευση στο ΦΕΚ, από τις υπηρεσίες και τους φορείς του δημοσίου, αποστέλλονται ηλεκτρονικά στη διεύθυνση **webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- B. Κατ' εξαίρεση, όσοι πολίτες δεν διαθέτουν προηγμένη ψηφιακή υπογραφή μπορούν είτε να αποστέλλουν ταχυδρομικά, είτε να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση εκτυπωμένα σε χαρτί στο Τμήμα Παραλαβής και Καταχώρισης Δημοσιευμάτων.

- Πληροφορίες, σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την ημερήσια κυκλοφορία των Φ.Ε.Κ., με την πώληση των τευχών και με τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες μας, περιλαμβάνονται στον ιστότοπο (**www.et.gr**). Επίσης μέσω του ιστότοπου δίδονται πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, με βάση τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Πρόκειται για τον αριθμό που εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΕΣ - ΕΚΔΟΤΙΚΕΣ ΑΝΑΓΚΕΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Το Εθνικό Τυπογραφείο ανταποκρινόμενο σε αιτήματα υπηρεσιών και φορέων του δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει έντυπα, φυλλάδια, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους για κάθε χρήση, κ.ά.

Επίσης σχεδιάζει ψηφιακές εκδόσεις, λογότυπα και παράγει οπτικοακουστικό υλικό.

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα	Ιστότοπος: www.et.gr
ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054	Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία του ιστότοπου: helpdesk.et@et.gr
ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΚΟΙΝΟΥ	Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr
Πωλήσεις - Συνδρομές: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)	Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr
Πληροφορίες: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)	
Παραλαβή Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)	
Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30	

Πείτε μας τη γνώμη σας,

για να βελτιώσουμε τις υπηρεσίες μας, συμπληρώνοντας την ειδική φόρμα στον ιστότοπό μας.

